

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

G
650
1619
M8
1624a

42

NAVIGATIO, SEPTENTRIONALIS

Det er:

RELATION

Eller Beskriffuelse/ om Seiglads oc Reyse/
paa denne Nordvestste Pallagie, som nu kaldes
NOVA DANIA: Igiennem Fretum Christian
at Dpsøge /
Hvilken Reyse /

Boris Allernaadigste Herre/ Konning Chrt:
hig den Sierde/ vdi det Aar 1619. Naadigst Bergammit/
De til des Experientz afferdiget haffuer hans Majest: Stibs Captein/
Jens Mynck oc hans methaffuendis Jolck/ som offiuer alt vare 64-
Personer/ med tuende hans Majest: Stibe /
Enhjørningen oc Jagten Lams-
prenen:

Samme Seiglads efter metgiffuen Naadigst Instru-
ction, vdi Underdanigst gehørsomhed/ paa meget muelige vøre tums
de/ er Tenteret, Men Capteinen efter høy Perickel vdstanden med
Jagten/ er icke vden selfstredte Jgten til Norge
hienkommen/

Med Bemelding om alle Circumstantier, Curs, Bagst oc Tilfald/
det Jarevaad oc den Reyses Leilighed atværende /
At forskreffue/

Jens Mynck
Paa Hen oc Hiemfarten med sig Oblerveret, De paa Høy-
bemelte Kong: Majest: Naadigste Behaug vdi
Tryck Publiceret.

Navigantes mare, Enarrant ejus pericula.
De som særdis paa Haffuett/ de siige aff den Farlighed / De wi
som det høre/ forundre oss/ etc.

. Prentet i Kiøbenhaffn/ hos Henrich Waldkirch /

ANNO M. DC. XXIII.

G

65C

1619

M8

1624a

G

~~650~~

~~I 619~~

~~m 8~~

~~1624a~~

46
Stormectigste Høybaarne Første
oc Herre / Herr

Christian den Fjerde /

Danmarckis / Norgis / Bendis oc Gottis
Konning / Hertug odi Slesvig / Holsten / Stormarn oc
Dithmersten / Greffue vdi Oldenborg oc Delmenhorst / etc.
Min Allernaadigste Herre oc Konning.

Naade / Lycke oc Fred aff Gud / ved Jesum Chris-
tum vor HErre.

Allernaadigste
Herre oc Konning / Effter
som E. K. M. vdi forgangen
Aar 1619. vdi Naadigst be-
tenckende haffuer beselet / At
Jeg met tuende Eders Maj:

Skibe / Enhjørningen oc Tagten Lampre-
nen / skulle vdsøge / den Nordvestiske Passagie
at Opsøge / Oc der paa Naadigst giffuet mig
Instruction, huilcken Jeg næst Guds hielp oc
bistand / saa yderlig / som Menniskelig Krafte
oc Effne / paa det Farevand oc den vanstelig
Seiglads / met mueligste flid / søge funde / vdi

A ij

Under.

Underdanigst gehørsomhed effterkommet
haffuer. Oc enddog Jeg/effter at Jeg aff sam-
me Keyse igien hjemkom/ strax stillet mig for
E. K. M. til Underdanigst Resolution om sam-
me Keyseſes Leilighed/ haffde ieg dog alligeuel
vdi Act / siden fremdelis at vilde forſtreffne
Keyse met alle ſine Circumſtanzier vdi Pennen
at lade komme for Dagen / At E. K. M. der
om des klarliger Relation Naadigst høre kun-
de/ hvilcken Jeg lenge siden vel ſkulle haffue
E. K. M. Underdanigst ladet Tilſtulle / Men
ieg dog formedelt andre E. M. Nøduendige
Beſtillinger/ oc Keyſer/ huor met Jeg E. K.
M. er Underdanigst forhaffted/haffuer verit
Occuperet, ſaa ieg icke kunde denne Relation,
for end nu / ſkriffelig Publicere, Thi haffuer
Jeg nu Revideret oc Igiennem ſeet mine Ob-
ſervationes, ſom ieg den ſamme Keyſe/ ſøefar-
ten / Fretis, bekiendte oc ubekiendte Lande/
Haffner / Paſſer/ Curs oc Kaase / met alt des
Leilighed/ oc hues ſig der vd inden fra Be-
gyndelſen/ indtil den ſidſte Euentum er tildra-
get : Saa viit den mueligſte Indſtun oc
Rand-

Randsagelse/ paa for^m: Passagie vaar at søge/
 Dag fra Dag/ effter Fartens forandring oc
 Reysens Tilstand skriffelig oc sandferdelig
 forfatted / Oc det alt vdi denne liden Tractat
 siden beskreffuit haffuer / Vdi Vnderdanigst
 forhaabning / At E. K. M. vil lade sig det
 Naadigst Befalde / Oc at en huer from/ som
 om denne Leilighed vidskab Nemmer / jo
 Retsindeligen Meener oc dømmes / At det er
 skeed til E. K. M. Naaffns oc Regiments Ze-
 re/ Oc at E. M. Rigen Gassn Naadigst vil
 vide oc ramme/ saa vüt mueligter/ det til Vn-
 dersaatternis Beste nu oc altid tiene kand.
 Bedendis vnderdanigst/ at E. K. M. vil Naad-
 digst Anamme baade mig/ oc dette mit søye
 Arbeide/ vdi sin gunst oc Naadigst Beskræ-
 melse/ Oc altid min milde Herre oc Allernaad-
 digste Konning være oc bliffue/ G V D Aller-
 mæchtigste beuare E. K. M. met Languarende
 Sundhed oc Lycksaligt Regimente. Gissuet
 vdi Kiøbenhaffn den 1. Nouember/ 1624.

E. K. M.

Ydmng Pligtuillig Diener

Jens Munk.

RELATION

Eller Bestriffuelse/ om Seiglads oc Reise /
paa den Nordvestiske Passagie, som nu kaldis NOVA
DANIA : Igiennem Fretum CHRISTIAN
at Opføge :

Huor vdi Bemeldis alle samme Kensis Circumstantzier
Spesart/ Freta, Bekiendte oc ubekiendte Lande / Haffner/ Passer/
Curs oc Raase/ paa den Fart forekomne/ sampt hues/ som Bidstak
vard er/ sig fra dens Begyndelse/ indtil Enden
er Tilbraget /

Vdi den Hellig Trefoldigheds Naasn:
A M E N.

Anno Domini 1619. Effter at
Kong: Majest: voris Allernaadigste Her-
ris Skibe/ Enhjørningen oc Jagten Lam-
prenen / effter Høybemelte hans Majest:
Naadigst Anordning met Guld/ vdreedning
Proviand, Munition oc anden Nødtørst til den Seiglads
oc Reise paa den Nordvestiske *Passagie* at Opføge/ er vor-
den tilbørligen Vdreed / forsynet oc forferdiget / Vdi
Guds Naasn seiglede ieg Jens Munk met for^m tuende
Skibe fra Kiøbenhaffn vdi Børsund/ den 9. Maj / Oc
baar da paa det Skib Enhjørningen / Otte oc Tjyretiuus-
ue/ oc paa Jagten Lamprenen/ sexten Personer.

Vdi Sundet forbartendis Vinden / indtil den 16.
Maj / som Indfaldt paa Pinkedag / Da seiglet Jeg aff
Sunden.

Den

Seiglads.

Den 18. Maj/ Imeden wi seiglede fort/ om Morgen
genen betimelig/ tildrogs sig/ At som en aff mine Gold gic
spagerendis paa Offuerlobet/ sprang hand hastelig vel toe
Gaffne fra Borde/ siack sit Hoffuit runder Bandet/ kunde
dog icke komme runder saa snart/ som det siuntis hand gier
ne vilde/ Men formedelsi det hart Graede/ kunde der in
gen redde hannem/ (huilcket ieg gierne haaffde seet) Huor
udoffuer hand saa Undergick oc bleff borte.

Den 25. Maj/ vden forlistet bleff Jagten lack/ saa
ieg noddis til at Indløbe vdi Karsund/ der Lecken paa sam
me Stib at Opsøge/ oc der Jeg da der om Randsaget/ be
fants tre Nagelhuller aff Thimmermendene at være glemt
obne/ som met Beeg baare opfyldte/ Huorforre ieg samme
Breck *Incontinent* til videre fart oc seiglads lod forferdige.
Imeden des Jeg vaar vdi Karsund/ dode min ene Bodter/
da paa det Jeg kunde holde mit fulde Mand tall/ foraarfa
gedis ieg i de Affdødis steder tre unge Karle paa Skudenes
at Untage.

Den 30. Maj/ seiglede Jeg aff Karsund / min
Reyse ydermere at fordre/ oc satte voris Raaf Vest Nord
uest til HethLand/ som wi oc den 2. Junij forbie seiglede.

Den 4. Junij/ om Morgen met en Vestergang/
seiglede wi om Øster enden aff Ferrøe/ som kaldis Ender
røe/ noget nær fire Mile Vesten fore/ Oc satte saa vor
Raaf Vest oc Vesten til Nor/ indtil wi kom Grønland om
Borde.

Den 11. Junij/ Giorde ieg Offuerslag huad *Pro
viant* som forspiset vaar/ Oc giorde ieg da en vis forord
ning/ huorledis met vdspsisningen skulle handlis/ Nemlig/
at Riel

at Kiellersuendens indtegt Bog paa alt *Proviant* skulle ligge vdi Kanuten/ effter min *Instructions* formelding/ oc naar hand en Tonde gods opflog/ skulde hand den i samme Bog indtegne / oc ved Dag oc siund naar den vaar forspiset met sin svge Register forklare / huor længe den haaffde varet met Vegt eller Maall / lige som det vaar for gods/ effter som hannem/effter den tids Leilighed bleff *Ordineret* oc befalet at skulle spise / Dermet haaffde ieg altid en rigtig *Extract*, huad forspiset / oc vdi Forraad vaar / aff alles haande slags *Proviant* oc Drick. *Item*, seiglede wi saa Vesterlig hen til den 20. Junij / da forfalt wi nogle Mile Norden det sønder *Cap* aff Grønland paa 61 Grader 25 *Minuter*, dog vel 15 eller 16 Mile fra Landet/ huor off da måtte megen Ziß/saa wi maatte legge Øster at Søen igen/ Endeligen holt aff oc til met Storm oc svæler indtil den 30. Junij/ da fick wi det søndre *Cap* aff Grønland i sigte/ som de Engelske kalde *Cap* Garvel/ oc ligger paa 60 Grad 30 *Minuter*, Vden tuiff/ den som gaff den sted same Maaff/ actede ick meere derhen at komme. Oc er det syndre *Cap* aff Grønland it høyt Land/ oc meget hackeligt oc tvæffnd/ met høye skarpe Fjelde/ dog kunde saadanne høye Fjelde ick haaffue deris rette Aftegnelse oc visse Kiendelse / for den mangfoldige Ziß der ligger paa dennem / som gjør samme Lande gandske vkiendelig. Oc effter som wi da vaare komne til *Fretum Davis*, da huad belanger Entringen oc Indgangen vdi for^m: *Fretum Davis*, da modtis dersamme steds megen Ziß/ huor mand maa acte i synderlighed/ At mand tager sig vel vare for Ziß/ Narfagen/ fordi Grønland strecker sig meest Nordost / vel saa Østerlig paa Østersiden/

siden / saa at all den Zis som kommer Østen fra/ den tager sin drift Sudvest hen. Tilige maade strecker Grønland sig ned i *Fretum Davis*, meest Nordvest/ oc vel saa Nørlige/ som gandste *Fretum Davis*, huor der vdkommer vsigelig megen Zis/ oc mødes altsammen vd for for^m: *Cap. Farwel*/ som gissuer sig vd som en Thriangel/ thi paa begge sider aff Landet sueffuer det fuld met Zis/ som kommer vdaff de mangfoldige store Siorder/ som der vdi Landene ere.

Item der som mand sætter sin *Curs* for meget Vesterlig imod *Americæ* side / da møder hannem i lige maade mangfoldig Zis/ oc kand mand da snart bliffue kasi fra sin Reysse/ fordi at Strømmen haffuer med Zisen Sudvest hen sin stærkeste drift. Disligesie huo som vil tage sig forre at reyse vd i *Fretum Davis* eller *Regis*, hand maa holde paa 60° Grad fra *Cap Farwel* / Oc om mueligt er/ at haffue *Cap Farwel* vdi sigte/saa kand hand sætte sin beste *Curs* huort hannem da best siunes/ ind vdi for^m: Sarevand/ ori synderlighed votte sig vel/ at hand vift *Calculerer* oc *Puncterer* huad *Variation* der er / ellers sætter hand en falsk *Curs*, oc det maa hand *Observere* oc haffue grande gissuelig Act paa/ sørend hand kommer offuer de 56 grader met en vesterlig *Curs*, at komme til min *Curs* igien/ oc Reysen vider at fremme. Der Jeg nu paa 60° Grad lengden aff *Cap Farwel* erfor Zis frilkommen/ satte ieg min *Curs* Vesten til Nord/ effter en ret *Compass Variationen*, toe strege Afftagen/ huor off da paa atskillige tider vdi det Sarevand møtte megen Zis/ dog formedelsi den romme Søe vi da haffde/ kunde vi vdi nogen maader derforre tage off vare/ oc vaar en part stoer Zis vel 40 Sauffne offuer Vandet/

det/huileket aff den som det icke haffuer seet/skulle(maa ster)
meenes at være Utroligt/oc er dog saa vdi sandhed.

Den 8. Julij/ finge vi Landet paa den *Ameriske*
side vdi 8te/ dog kunde vi icke for megen Zis komme til
Land/ Oc samme Middag haffde vi hønden 62. Grad/
oc holdte vi da Af og Til vden for Zisen oc kunde intet
vdrætte.

Den 9. Julij/ om Natten vaar det saadan Taage
oc stor Kuld/ at der hengde Zise Egeler vdi Thackelet/it
Quarter langt/ saa at ingen aff Floket kunde bierge sig for
Kuld. Noch samme Dag førend Klocken vaar Tri eff-
ter Middag/ skinde Soelen der sammesteds saa heed/ at
Solckene kastederis Vulfangere/ oc en part Throgierne met/
Saa lod Jeg staa ind imellem Zisen vdi en stor Bugt/ som
Styremændene meente/ effter den hængde vi haffde/ at skul-
le være den rette Entring aff *Lomblis* eller *Hotson* Stre-
de/ huileken vi da ved lang *Investigation* der icke at være
den rette Entring/ Erfarede/ oc megen Zis for off der be-
funde/ huileken kom vdaß trende store Storder/ huorfor vi
haffue kaldet for^m: Plads Zisefiorde/ oc maa med rette vel
saaledis kaldes/ Oc ligger paa sidst forstrefne Hængde/
Nemlig 62. Grad/ oc strecker sig der vdfor til Munkenes/
Sud Sudøest oc Nordnordøest/ vel saa iuderlig oc nordlig/
dermet satte vi vores *Curs* synderlig langs Landet/ huor vi
befunde alt Broden Land oc høye Klippe/ indtil vi komme
til Munkenes (som nu saa kaldes) huileket vaar den rette
Norside aff Entringen ind vdi *Hotson* Strede eller *Lom-
bles*, som nu kaldes *Fretum Christian*.

Den 11. Julij om Middagen vaar det skönt klart
veirlig

veirlig oc Soelstin/ dog daar der megen Zif/ da bekomme wi den rette hængde som for^m: Muncenes ligger paa / som er 61. Grad / 20. Minuter / Oc det Vland som vdi min *Instruction* er berørt / for findingen vdi Entringen / skulle ligge paa 62¹ Grad for^m: Entring haffue wi befun^d det paa 60. Grad / 40. Minuter / dog her vdi fand nogen lunde findis Saut / aff Vaarsag / at wi icke kunde komme saa Nær for^m: Veland for Zif. Oc er dette vdi sonderlighed her at Vte / At huem som heldst her effter hender for^m: *Fretum Christian* eller *Holson* at besetgle / hand sette altid sin *Curs* saa / at hand icke kommer vider end 61¹ Grad / Paa det / at den haarde Strøm / som falder haardest Synden hen / hanneim icke forsætter / Ilige maade den stærcke Ebbe som kommer aff *Freto Christian*, Thi vdi samme *Freto* floer oc falder Vandet met en ret Ordentlig tid sem Gauffne oc mare / oc meget dybt Vand / huor effter en huer fand vide at tage sig vare / om nogen acter den Sært at Besetgle / Anlangendes Entringen langs igiennem for^m: Sars vand *Fretum Christian*, oc huad sig der haffuer tildraget / huad *Curs* wi haffue satt / huad Zif der er fundet / oc huad der vdi *Canalen* er skeed / saa vel som paa Landet paa atskillige Steder vederfaret / det alt hendedes / *ut sequitur*.

Den 12. Julij / Sende ieg min Lutenandt med nogle aff Folket til Land ved Muncenes effter Vand at hendte / oc huad der fantis at forfare / effterdi det siintes en beileilig Plads for finding / Vand at bekomme / Om Affteenen kom de tilbage igien met Vand / oc berette / at der vaare vel Hauffner / men ingen Ancker grund / icke heller vaar der sikert for Zif at ligge / Huorfor wi da aff tuende onde

Vilkaar/ den beste maatte Vduelge/ thi wi ingensieds vdi den gandske Canal kunde see aaben Vand/ oc en halff Mil fra Muncenes/ lod Jeg kaste Lod/ oc fik grund paa 150. Gauffne. Samme Dag skov ieg toe eller tre Fugle met en Bosse/ oc omsider sprang samme Bosse i stoer/ oc tog all Randen for aff min Hat.

Den 13. Jullij/ imod Aftenen/ der wi nu vaar vdi siørste Nød oc Fare/ oc off vaar da Braad *Importeret*, effterdi wi met Vossuering ick lenger komme kunde/ Oc Zisen trengde hart ind til off paa alle sider/ Da vdi saadan *Perickel*, Ansaae alle *Officererne* for Raadeligsi/ at tage alle Selglene ind/ oc giøre Jagten Lamprenen fast ved Skibet Enhjørningen/ huilket ocsaa steede / Oc befalede saa alting vdi Guds Haand/ oc vdi fortroffning til Guds Naadige hielp dressuen saa bort oc Zgen vdi Zisen/ des Leilighed om Zisens Ansald oc Skibenes trengsel vdi Ziset / fort hof denne *Traetat* søyet/ Vduiser.

Nu den stund wi met stor Liffs fare saa dressue frem oc tilbage vdi Zisen/ da stotte Zisen et stort Knæ til den ene side paa Skibet/ som sad vnder Penen aff Gallionen/ oc vaar met sex store Zernboldte tilslaget / Huorforre Jeg haffde alle mine Thimmemend til verck/ at sætte samme Knæ til rette igen/ Men det vaar dennem for mechtig/ saa de intet paa den Sted dermet formaatte / saa lod ieg da suene oc vende Skibet om/ saa at den side som Knæet sad fraaget til/ kom imod Zisen at driffue/ oc lod saa met Roret gierre oc vende til Zisen/ at Knæet i nogen maade kunde komme til rette igen / huilket oc steede / saa vel som 20. Thimmemend haffde verit offuer det at flye oc igen forferdi

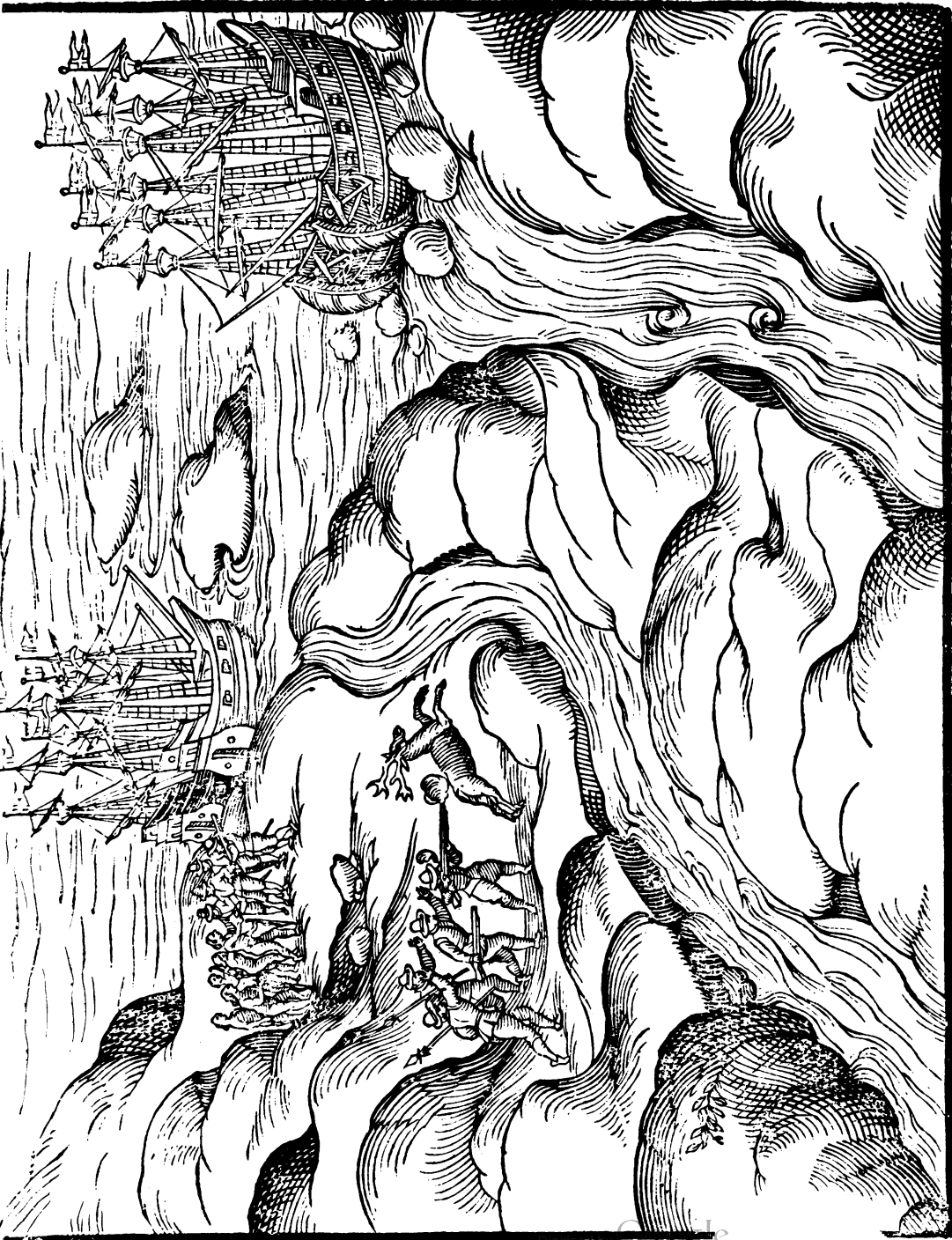
ferdige/ Oc siden dresseue Thimtermendene Boltene ind
bedre/ som vaare bleffne kraagede.

Den 15. Julij/ om Morgenene vdi Dagningen
komme wi aff Zisen igen/ oc seiglede saa hen vnder det Nor-
re Land vdi *Canalen*, Huor wi da aff oc til Loffuerede/ vn-
der den Loffuold/ som vaar den Norre side/ som forbemelt.
Oc oppaa Dagen søyede Vinden off noget til vilge/ da seig-
lede wi Norduest paa met sinaa Seigle/ imellem Zisen oc
Landet/ oc langs Landet paa atskillige Steder/ siuntes vel
at være gode Haffner/ Men paa den tid vaare de alle fulde
met Zis/ Oc effterdi Zisen dresseue meget sterck omkring off
paa alle sider/ torde ieg ey skick min Baad fra Borde/ om
nogensheds sands nogen bequommelig Haffn at forsøge.
Imod Aftenen komme wi til nogle sinaa Delande/ som
streckede sig mere Vesterlig vd fra det faste Land/ der møtte
off igen megen Zis/ oc hulde wi vden for for^m: Delande/
den heele Nat / Desaa fremdelis til den 17. Julij/ dog wi
intet off til forbedring kunde *Effectuere*. Omfider Ansaae
wi for gaat at løbe vdi en Haffn som wi da funde.

Den 17. Julij/ lod ieg Jagten løbe for/ at forsøge
huor der vaar Setterie/ oc fulde saa siden efter met Skibet/
da funde wi en god Haffn/ huor wi vdi Guds Haffn faste-
de Ancker. Om anden Dagen sende ieg Folck vd/ oc lod
Allesteds flitteligen Leede/ om der nogensheds paa Landet
sandtes Folck/ eller viffe Tegn at der haffde været Folck/
Imod Middag komme de igjen/ oc haffde ingen Folck for-
nummit/ Men ellers funde de mange Plazser/ huor Folck
haffde været/ dog ick Nhligen.

Den 18. Julij/ som wi Laae bag en Holmi Skiul
B iij met

met Skibet oc Jagten/ formerckte wi at der vaare Golt paa den Søndre side aff Haffnen/ huorfor ieg strax bemandede min Baad/ oc for selff Personlig met der hen/ der Landsens Golt som der da vaare/ fornumme/ at ieg kom til Landet til dennem/ bleffue de stille staaendes/ oc haffde lagt deres Bevehr/ met huis andet Redskab de haffde/ bag nogle Steene. Oc der ieg nu kom til dennem/ da huad *Reverentz* ieg dennem beuiste/ den samme beuiste de mig igen vdi lige maade/ Men de hulde sig stittelligen imellem mig oc den Plads/ som deris Bevehr laae/ huor ieg oc gaff vel Act paa/ oc mig derhen forføyede/ oc tog deres Bevehr oc Doent op i min Haand/ oc det besaae/ da lode de sig strax mercke/ at de heller ville miste alle deris Klæder/ oc vore Nøgne/ førend de vilde miste deris Bevehr oc Redskab/ oc peegte paa Munden/ giffuendis dermed tilkiende/ At de met samme Bevehr oc Redskab skulde søge deris Føde/ oc der ieg samme deris Bevehr oc Doent igen nedlagde/ sloge de Hænderne tilsammen/ oc saae op til Himmelen/ oc teede sig meget lystige oc glade/ Der effter foræret Jeg dennem/ Kniffue oc allehaande Zernfang/ oc iblant andet gaff ieg en aff dennem et Speigel/ men hand viste intet huad det var/ huorfor ieg tog det fra hannem/ oc holt det for hans Ansiet/ at hand kunde see sig selff. Der det skeede/ greb hand Speilet hastelligen fra mig/ oc stæck det vdi sin Barm/ Der effter forærede de mig i lige maade igen/ aff huis de haffde/ som vaare Aestillige slags fugle oc Selflest/ Oc vaar der en aff mine Golt/ som rønder sit Ansiet. var meget brunactig oc haffue soert haar/ den tog de Allesammen vdi Saffn/ Meenendes visseligen/ At hand vaar en aff

en aff deres Landmænd oc Nation, Huorledes disse Gøld
vare stikede/oc huad deres Bevehr oc Redskab var/der aff
findes Fagion vdi denne høffølgende Thassle. *

Samme Dag at Aften gick Jeg igien til Seigels/ oc
den 19. Julij kom ieg igen for Zisen/ oc holt saa en
tidlang aff oc til/ Men ieg haaffde dog ingen forhøab-
ning paa den tid at komme igiennem Zisen/ Huorforre ieg
begaff mig igien til den Haffu som ieg haaffde talet med Gø-
cket/ i den Aet oc Meeening/ at komme videre med dennem
vdi Rundskab/ Men det vaar alt forgieffuis/ thi ieg bleff
der stille liggendes indtil den 22. Julij / Men der komme
dog ingen Gøld til mig/ w-anseet at ieg tilforn dennem met
Afstillige forøringer haaffde begaaffuit/ icke heller komme de
igen at hente deris Syster Redskab/ saa lenge som ieg der
bleff liggendes. Huor aff er at Concludere, at de (vden
tuiff) haaffue Offrighed offuer sig/ som dennem maa haaffue
forbudet at komme til offigen/ den siund ieg nu laa der vdi
Haffnen/oc meente at Zisen des imellem skulle driffue bort/
Lod ieg mit Gøld hente Vand/ oc lod dennem toe deres
Klader/ oc sende en part aff dennem op i Landet/ at siude
Kinsdiur/ som paa den sied fandtes mangfoldige.

Den 22. Julij/ imod Aften/ der ieg fornam/ at in-
gen aff Landsens Gøld vilde komme til mig/ gjorde ieg ser-
dig at seigle der fra / oc lod ieg sammesteds opsette Kong:
Majest: Vaaben oc Nassin *Christianus Quartus*, oc
kalbede for: Haffn Kin Sund / fordi wi stode der sam-
mesteds nogle Kinsdiur / Oc allesteds huor wi funde de-
ris Siste Redskab liggendes / derhoff lagde ieg Afstiklige
flags

flags aff vores Vahre/ Kniffue oc allehaande Zernfang/
oc der effter ginge wi til Seigls/ samme Haffn er en meget
god Haffn/ thi mand fand der ligge trygt for al den Vind
der blæffe kand.

Den 23. Julij/ om Morgen en tilig/ der Dagen
bleff klar/ befunde wi off at være paa alle sider met Zis
gandste omringet/ saa wi icke paa nogen Boug heller side
kunde Afflegge. Huorfore wi gjorde Lamprenen fast met
Enhiørningen baade for oc achter/ oc skode Stengerne ne-
der/ thi der begyndtes en stor Storm/ oc dross saa hen/
huor Vinden oc Zisen off ville henføre/ Oc kunde samme
tid ingensteds see oben Vand/ oc næst følgende Nat trengde
Zisen ind paa off saa hart/ oc synderlig vdi Lee sade wi saa
fast vdi Zisen/ at wi icke kunde vige til nogen side/ saa at
Zisen søndertryckte fire Andere i flokke/ paa Tagten Lam-
prenens Boug/ oc Zisen stod sig vnder Kollen paa Lam-
prenen/ at mand vel kunde legge sin Haand langs at Køl-
len/ fra den ene Staffen til den anden/ som Kortet vduiser.

Den 24. Julij/ bleffue wi saa fast sidendes vdi Zi-
sen/ at Skibene kunde ingensteds driffue frem eller til-
bage/ fordi Zisen laae fast imellem Landet oc off/ oc den
Zis som kom aff Søen trengde meget hart ind paa off/ thi
det vaar en stor Storm som blæfde aff Sydost/ huilken
Vind stod tuert ind paa Landet sammesteds.

Den 25. Julij/ vare wi i lige maade hart trengt
aff Zisen oc kunde icke heller nogensteds see oben Vand/ oc
haffde ieg samme tid noget nær mist to Mend vdi Zisen/
som skulle hente en dreg igien/ som vaar fast paa it stort
flokk Zis/ at wi i saa maade nogenlunde kunde tømme Sko-
bet/ at

bet/ at det icke skulle haffue for meget stor fart / thi der gick en meget haard Strøm. Samme Dag brødes vores Koerlade paa Skibet Enhjørningen vdi støcker. Item samme næstfølgendes Nat tog Zisen oc Strømmen oss ind imellem det faste Land/ oc nogle Holme/ saa at dersom der haffde varit thi Styremend som haffde Arligen seiglet paa samme Farvand/ da kunde de icke bedre Leedsaget Skibet igiennem for^m: Holm / end det aff Zisen oc Strømmen vskad bleff ført oc drossuit.

Den 26. Julij/ Befunde wi oss at være gandske beklemmt aff Zis/ paa alle sider/ saa wi ingensteds kunde komme til at stoppe med it Anker/ icke heller kunde wi saa noget Thoug vdi Land/ Men Skibet bleff den gandske Dag stille liggendes/ oc dross huercken ind eller ud / saa wi paa samme tid vare vdi allerførste Nød oc Fare/ oc viste nu ingen flere gode Raad at bruge/ Men befalede all Sagen i Guds Haand/ oc bade hannem inderlig om hielp oc bistand/ oc samme dag gaffue wi huer effter sin Effne noget til de fattige.

Den 27 Julij. Drossue wi mellom nogle Holme/ oc huad wi med en tid dross ind/ det drossue wi ud tilbage igien med en anden tid/ Oc dross da omkring oss saa mangfoldigt Zis/ at det vaar icke mueligt at mand nogensteds kunde komme til Lands/ om mand end der med kunde vundet den gandske Verden.

Den 28 Julij/ Komme wi med stor møye oc arbeide ind vdi en liden bugt imellom tuende Holmer/ huor wi strax lodde gaa tret Anker i grunde/ oc førde tuende Rabeltouff i Land / oc kortede oss med legste Wand saa nær grunden/

S

at wi

at wi da neppelig hafde Vand runder Kollen / Men der Gloden kom igien/da bleffue wi saa hart aff Zisen *Tribularis* oc tuingde/at wi hafde meget meere Arbeid runder Landet/ end wi hafde paa Kommet iblant Zisen. De stod der it stort stöcke Zis fast paa 22. Saffne dyb/ huilcket brast mit i toe / Det Zis gjorde saadan stor Søe oc Røling / at Tagten Lamprenen/ som laa ved siden paa Enhjørningen fast giort/ hafde nær slingret vdi grunden / der som wi ick saa snart hafde lagt den fra Enhjørningen/ oc slingrede et Ancker i sønder paa Skibet Enhjørningens side / førend Taugled bleff hugget/ som hun vaar giort fast med.

Den 29. Julij/ hafde wi nock met Zisen at besille/ som paa alle sider trengde ind paa oss/ som wi laa vdi en liden bugt imellom nogle Holmer.

Den 30. Julij/ hafde wi i lige maade stor Trengsel aff Zisen/ oc megen modfommelig Arbeid / at wi kunde holde Zisen fra Skibene/ som før er meldt.

Den 31. Julij / Komme wi met høyeste Vand ind offuer nogle Klipper/ som met laugeste Vand stode vel fire Saffne tørre offuer Vandet/ oc komme saa ind vdi en liden bugt/ huor wi kunde ligge sikker for Zisen/ noget bedre end tilforne / Thi Solcket var saa gandske vdræillet / at de ick nu lenger den store Arbeid kunde vdsaa/ at sette den mangfoldige Zis fra Skibet/ disligest den meget Siren oc Holen/ som der faldt at gøre.

Den 1. Augustij/ Der Solcket hafde nu noget huilet/ oc wi igien vare komne noget til Rølighed. Gaff it Quarter aff solcket sig til Land til lige/ paa forsøgelse/ om wi kunde fanget noget at skinde til forferstning/ oc finge wi da vel

da vel nogle Rinsdiur at see men de vaare saa meget stye
at wien kunde komme denneim naar/ Men dersom ieg haff-
de hafft toe eller tre gode Hunde/ haffde de vel fundet giort
off nogen fordeel/ dog singe wi der sammesteds effter haans-
den nogle Harer. Belangende folckene som midler tid bleff-
ue ved Ekibene/ da vaare de icke nogen tid orckesløse/ men
stedse wdi verck med Zisen at hindre oc affuerge/ at Ekibene
kunde worde wst ad beholdne.

Den 5 Augustij/ Begyndte Zisen noget at tyndes/ oc
bortdriffue/ huorfore ieg lod Lasten oprømme/ oc lod hen-
te meer Ballast/ syldede mit All om/ lod hente Vand/gior-
de altingesi klar/ oc gjorde nye forordninger om Seiglads-
sen/ at dersom wi formedelst Taage komme fra huer andre/
paa huad steder oc hængde wi da igien skulde findes/ Endog
den Finding vaar meget twiiff at lide paa.

Den 8 Augustij/ salt der saadan en Sneec/ at alle Fiel-
de vaare der met bedeckede/ oc laa gandste huide/ oc laa paa
Offuerlobet Sneec meer end it quarter tyck/ same Dag lod
ieg der begraffue en Vaadsmand ved naffn Anders Staff-
uanger. Huad denne Haffn belanger / haffue wi kaldet
den Haresund/ thi wi singe der mange Harer/ Oc haffuer
ieg sammesteds opsat Kong: Majest: Vaaben oc Naffn
med store warder/ Oc ligger denne Haffn hen ved 50. Mi-
le ind wdi *Freto Christian*, paa 62. grad. 20 min. ved det
Nørre Land/ med en stor fiord der haff/ som strecker sig ind
meest Nør/ oc vden twiiff inde vdi samme fiord er vel noget
at bestille/ dog icke førend vdi *Augusti* Maanet. Noch lig-
ger der haff Vesten for / en anden fiord/ som strecker sig oc
Nørlig ind/ Men for den store oc mangfoldig haab Zij der

dress/ var det icke mueligt at komme en halff tierding veigs fra Skibene til Vands. Item/ findes oc sammesteds meget aff det Rydske glas/ oc i lige maade lod det sig ansee/ som der skulle være nogen Erh/ men effterdi ieg hæfde ingen met mig/ som der paa hæfde nogen Kundskab/ bleff der om icke sønderlig Randsaget/ dog lod ieg fylde nogle Tønder fuld aff for^m: *Materie*, som ieg tog met mig. Solck paa dette Land belangendis/ hæfue wi ingen paa den tid fornummet/ men dog kunde mand see visse Tegn oc Kiendemærcke paa alle steder/ at der hæfde tilforne været Solck/ som hæfue hæft deris Tielter sammesteds.

Den 9. Augustij/ Ginge wi til Seigels met en Norduestuind/ vores Kense vider at fremme/ Oc satte wi vores *Curs* Vest Sudvest/ som den tid var nyest bi/ fordi wi vare/ da for Zisen bleffue frj/ Vndertagne nogle Støcker/ som dressue her oc der paa nogle saa steder/ Oc samme tid begyndte da en meget haard oc stor Storm/ oc da Vinden oc Strømmen komme imod huer andre/ gick saa stor huoll Søe/ som ieg eller nogen inden Skibs Borde aldrig tilforne hæfde seet/ huor til den stærcke Flod oc Ebbe der falder er Aarsag/ Thi naar Strømmen oc Vinden ere imod hin anden/ da gjør den det huolle Vand met en storm/ Thi Vandet boxer oc falder der sammesteds offuer fem Sauffne/ met en ræt ordentlig tid som før er sagt.

Den 10. Augustij/ Om Morgenen betimelig komme wi til den Vestre side aff *Freto Christian*, da satte Styremændene deris *Curs* syderlig hen/ meenendis at wi skulle være kommen vdi en stor Bugt/ huilcket dog fants anderledes at være. Som wi nu seiglet Synder hen langs Landet/ be

dress/ var det icke mueligt at komme en halff fierding veigß fra Skibene til Vands. Item/ findes oc sammefieds meget aff det Rydske glasß/ oc i lige maade lod det sig ansee/ som der skulle være nogen Ertz/ men effterdi ieg hæfde ingen met mig/ som der paa hæfde nogen Kundskab/ bleff der om icke sønderlig Randsaget/ dog lod ieg fylde nogle Tønder fuld aff for^m: *Materie*, som ieg tog met mig. Solck paa dette Land belangendis/ hæffue wi ingen paa den tid fornummet/ men dog kunde mand see visse Tegn oc Kiendemærcke paa alle steder/ at der hæfde tilforne været Solck/ som hæffue hæfft deris Tielter sammefieds.

Den 9. Augustij/ Ginge wi til Seigels met en Norduestuind/ vores Keyse vider at fremme/ Oc satte wi vores *Curs* Vest Sudvest/ som den tid var nyhest bi/ fordi wi vare/ da for Jysen bleffne fry/ Vndertagne nogle Støcker/ som dressue her oc der paa nogle saa steder/ Oc samme tid begyndte da en meget haard oc stor Storm/ oc da Vinden oc Strømmen komme imod huer andre/ gick saa stor huoll Søe/ som ieg eller nogen inden Skibs Borde aldrig tilforne hæfde seet/ huor til den stærcke Flod oc Ebbe der falder er Aarsag/ Thi naar Strømmen oc Vinden ere imod hin anden/ da gjør den det huolle Vand met en storm/ Thi Vandet voxer oc falder dersammefieds offuer fem Gauffne/ met en ræt ordentlig tid som før er sagt.

Den 10. Augustij/ Om Morgenen betimelig komme wi til den Vestier side aff *Freto Christian*, da satte Styremændene deris *Curs* sydterlig hen / meenendis at wi skulle være kommen vdi en stor Bugt/ huilcket dog fants anderledes at være. Som wi nu seiglet Synder hen langs Landet/ be-

det/ befunde wi det at være it meget høyt Land oc Brocket-
land/ fuld met atskillige Glender/ oc uden tuißl skulle der vel
mangesteds findes guode Haffner/ om mand haffde der om
flitteligen søgt/ oc tiden haffde sig tilstreckt. Som wi nu
alt saa seiglede langs Landet Synder hen / komme wi paa
det sidste til en stor Vdhug/ som nu kaldis Alecke Nefz Kap/
ligger vngeserlig paa 60. grad, huor der oc saa gaar en stor
Vogt ind/ som streckede sig ræt Sudvest ind/ huor wi kom-
me til et laugt oc slet Land / huilket den Engelske Styr-
mand lod sig mercke met/ at det skulle være den Plaz som
wi efftersøgte/ men de ord oc den meening bleff snart igien
kaldet/ Vdi samme Vogt lod sig vel ansee/ at der gick skøne
fiorder ind/ men for tidens Korthed som siedde oss icke len-
ge der at fortoffue / satte wi voris *Curs* vd aff for^m: Syn-
der bogt / voris Reysse oc Fart videre at fremme. Oc ligger
samme Vogt paa 60. grad, vel saa syderlig.

Den 14. Augustij/ Som wi vaare komme hen ved
sem Mile vdaß den Synder bogt/ komme wi til et stort
Veland/ huilket vaar paa den Nordvest ende/ et meget høyt
Land/ men ved den Syndre side/ var det fuld met Iis / oc
fordi at der flohe mange Fugle til oc fra Landet/ oc det met
Enee laa huut Offuertagt/ kaldede wi samme Land Snee
Veland / huorledis dette Land var sticket/ findes vdi hoss
følgendis fort.

DEN 20. Augustij/ Kom Vinden Østelig / huorfor
wi satte voris *Curs* Vesten til Norden *Variationen*
afftagen/ oc vare da paa 62. grad. 20. min. Oc va-
re wi da vdi voris rätte Farvand/ men formedelsi der fald
megen Taage/ kunde wi icke paa nogen side see Land/ sv-an-

seet at samme Farvand var icke offuer 16. Mile breedt/ paa den sted imellem begge faste Land. *In Summa*, wi seiglede alt saa Vest Nordvest/ vel saa Nordlig/ indtil wi befunde off at vare vnder 63. grad. 20. min. Dog vare wi imidler tid paa atskillige steder/ som her nu icke Naffingissues / dog vdi Søekaartet/ ~~W~~ som her omgort er / findis flitteligen effter deris *Dimension* vdi *Quantitet* oc *Qualitet*, Storlighed oc Danlighed affmaalede oc beskreffne. *Item* de høye Delander som her omkring findis/ ere vdi lige maade i Søekaartet affmaalet. Her skal mand tage sig vare / at mand icke kommer disse Lande/ oc Zifner kaldis / for nær / aff Marsag/ at baade den haarde Strøm aff *Freto Christian*, oc den aff *Novo mari* møde huer andre sammesteds/ huorfor der altid falder megen Raffling aff den store Strøm der gaar/ oc gemeinlig driffuer der til met megen Zif vdi samme Strøm / som huercken kand komme hid eller did/ thi huad som met en tid driffuer bort/ det kommer tilbage igen met en anden tid. *Item* naar mand kommer ved 10. Mile vesterlig hen vdi for^m: Farevand / da fanger mand toe Delander vdi sigte/ huilcke kaldis Søstier/ dennem kand mand lodde rundt omkring/ Men dersom nogen vil ind vdi *Novum mare*, oc sætte sin Kurs til *Novam Daniam*, da skal hand holde for^m: tuende Delander vdi Bagbord / en halff eller heel Mill/ dog hand kand vel løbe paa begge sider/ oc da vesterlig fra hannem vdi Farvandet møder hannem et stort slet oc laugt Deland/ som mand ocsaa kand lodde omkring/ kaldis Digses Eyland/ oc er det stor skade/ at same Delande icke ligger vnder en synderlig *Horizont*, thi det er baade et stort oc slet Land/ oc mand kand løbe det rundt

rundt omkring paa it Lod / vil hand oc i lte maade løbe ind vdi *Novum Mare*, land hand oc løbe paa huiſcken ſide hand vil / Men det er dog beſt at løbe Norden om / fordi der ſalder icke ſaa megen Iſſ / ſom paa den Syndre ſide. De ſeiglede ieg ſamme Land rund omkring / *Item* fra den Norde ende aff det Meland ſom nu kaldis Digſes Eyland / oc til Jens Munkes Vindterhaſſn vdi *Nova Dania*, er *Curſen* Sudveſt til Syden oc Sydveſt / 3. etmaal ſeyladſ / oc naar hand begynder at ſaa grund 30. Gauffne oc mindre re / da ſkød mand holde ſin gang noget ſyderlig / indtil ſaa lenge hād fanger det ſyndre Land vdi ſigte / ſom er it laugt Land met Schouff / oc da ſkal hand finde nogle lange Klipper / huiſcke ſkiude ſig vdi ſom en Vade / oc der ere opſatte tuende Vardere / vil hand vdi Hauffnen / da ſkal hand holde Varderne vdi Styrebord / oc ſeigle ſaa Sudveſt ind / men noget ind vdi Gabet / ligger et blind Eker vnder Vandet / ved den Øſter ſide / ſaa at mand land vel gaa det forbi / ſaa land hand ſatte paa 7. eller 8. Gauffne / ſiden land mand vel forfare / huorledis det haſſuer ſig der inde met alting / fordi at Skibet Enhjørningen (aff Varsag ſom her eſter ſkal bemeldis) ligger vel en Mill bedre op i fiorden / bag en hug paa den Veſtre ſide. Beſee Thafflen ſaa vel ſom Kaartet / ſom der om her hoſſ findis. †

DEN 7. Septembris / Der ieg nu met ſtorſte Beſuerſlighed formedelſt Storm oc Bueier / Sneefug / Hagel oc Taage var kommen vdi for^m: Haſſn / da led ieg ſtrar ſammenſette min Sluppe / ſom vaar Udſkildt vdi ſex Støcker / oc om Natten der eſter hulde wi Vact paa Landet / oc haſſde en Ild optendt / paa det at Lamprenen kunde finde

finde til off igen/ som vdi den store Storm oc Bueier var fra off forvildet. Oc kom den saa til off igen den 9. Septembris / oc haffde tværet tvnder det Norreland/ huor der meentis at skulle værre et oben Gab/ oc var dog intet. Oc effter at Folkene vdi for^m: Storm/ oc anden haard Tilfald oc besuerlighed vaare *Macereret*, oc en part der vdooffuer met Siingdom betagne/ Lod ieg vdi disse Dage / føre de siuge Soldt aff Skibet paa Landet/ oc funde wi end da nogle Moltebar/ Sticklebar oc andre/ som vdi Norge kaldis Endebar / oc Kragbar/ Oc lod ieg dagligen giøre en god Zld for de Siuge paa Landet/ huoraff de bleffue vederques gede/oc der effter/komme de smuck til deris Helbrede igien.

Den 10. oc 11. Septemb. Vaar der saadan streckelig Sneeveier oc Storm/ at der intet kunde vdrættis.

Den 12. Septemb. Om Morgen en tillig/ kom der en stor hvid Biørn neder til Vandet ved Skibet/ som stod oc aad/noget Valuge flest/ som vaar aff en Fisk som saa kaldis / oc ieg næste Dag tilforne haffde fanget / huilcken Biørn ieg skød/ oc Folket samplig begerede/ at de maatte æde Riødet/ huilcket ieg oc tilfædde / oc lod Kocken/forst forvelde det/ oc lod det siden legge vdi Eddike paa en Mats tid / oc haffde ieg selff 2. eller 3. Steege aff samme Biorne Riød vdi Kahiutten/ oc vaar vel sinagendis / oc bekom det off icke Zlde.

Den 13. Septemb. Ende ieg baade min Slups oc Skibsbaad met begge mine tvnder Styremænd / hans Brock oc Jan Pettersen hen / den ene paa den Vestre/ den anden paa den Østre side langs Landene / met *Commis*, at de paa 8. eller 9. Mile veigs skulle forsøge huad

huad gelegenhed der var/ om der vare nogle bedre Haffner paa de Plaker/ end den som wi haffde.

Den 16. Septemb. Kom Jan Petersen igen/ som var paa den Vester side de Plaker at bese/ oc berættede hand/ at paa de sieder hand haffde været / kunde ingen Haffner findes / men der var laugt oc slet Land met Skouff/ oc neppelig sants sikker Haffn til en Vaad vel at forbaare. Samme Dag vaar der en streckelig Storm oc Sne af Nordost.

Den 18. Septemb. Effterdi wi fornumme intet andet end Frost oc Sne / da Raadsforde wi off met huer andre/ huad wi skulle gjøre/ Da bleff aff alle *Officererne* for gaat anseet oc endelig *Concluderet*, At effterdi Vindteeren begyndte meget streng oc haard at komme/ oc den ene Dag effter den anden at tiltage oc forøgis/ At wi da aff den onde Effne der vaar/ lode føre Skibet en steds bag en hug/ huor det kunde ligge sikker for driff Zif. Samme Dag gik Anker Ringen vdi stoecker paa det Anker wi laae forre.

Den 19. Septemb. Løbe wi met Skibet oc Zagten op i Ritveret / det lengste wi kunde komme/ oc laa en Nat for Anker / samme Nat skar den Nye driffue Zif vel toe Fingerabreede ind vdi begge siderne paa Skibet oc Zagten/ da nødis ieg at lade forte Skibet 8. Rabeloug lang ind imod det Vester Land offuer en flacke grund / som er hen ved 900. Fausne offuer grunden / huor Skibet en stor fare indstod/ fordi samme grund vaar fuld met Steene/ oc Skibet kunde ick vel sidde formedelst skarphed/ oc driff Zijen fiek offuerhaand/ saa at Skibet bleff hengendis paa
D en Steen/

en Steen/ oc bleff heel Lact / at alle Thimmermendene
haffde nock at digte/ med leger Vind før Gloden kom igien.

Den 23. Septemb. Der wi nu haffde Skibet tet
inde vnder Landet/ oc haffde ført Jagten paa Landet met
en høy Glode/ da lod ieg graffue Kiollen aff Skibet neder
vdi grunden/ oc vnder første Flagget med Greene aff Tre-
erne/ oc fylde Klid oc Sand iblant/ paa det Skibet kunde
sidde ret paa begge Slagerne / at det da skulle lide min-
dre Koft.

Samme Dag kom hans Broder Styremand igen/
som haffde været paa den Øster side paa forsøgelse/ om be-
dre Haffner kunde findes/ hand berätte ogsaa at der fantz
ingen Haffner paa de steder hand haffde været / som oss
kunde tiene til Vinterleye / Men der fantz alleensie slet
bart oc Morahig Land. De haffde hand imidler tid hand
derom søgte/ været vdi stor Liffs fare/ iblant det meget nye
Zijs som der dref frem oc tilbage/ oc miste de en Dreg som
de haffde met sig/ fordi Touget brast formedelst slem grund.

Den 27. Septemb. Der wi nu mente at Skibet
vdi alle maade vaar vel forvarit for driff Zijs oc Vues-
ier/ da kom der en streckelig driff Zijs met en stor Ebbe paa
oss/ saa dersom Skibet ick haffde sidet saa fast paa grun-
den/ haffde wi met Zisen drefuen bort/ oc maatte wi slip-
pe alle fire Tougen/ som Skibet laa spendt fore/ en part aff
dennem gick vdi stæcker/ oc vdi samme Zijsbrud bleff Ski-
bet saa Leet/ at wi met Gloden pompede vel 2000. Stog
Vind/ oc bleff Skibet samme gang forrucket aff den Dock/
somet sad vdi/ oc som wi første gang der til dannet haffde.

Den 28. Septemb. Lode wi met høyeste Vind
legge

legge Skibet til ratte igen / oc spendte det for 6. Tounge oc met laugeste Vand opſøgte Leckerne/ oc dennem igen dicket/ oc da lod ieg paa nye giøre en Dock som tilſorne/ huor vdi Skibet igen bleff lagt/ Oc lod ieg ſamme tid Thimmermendene oc andre ſom noget hugge kunde/ giøre fem Broekar/ de andre Folck ſlebte Thimmer oc Steen til Broekarene/ huilcke ieg lod ſætte for Bougen aff Skibet/ ſom ſkulle tørne Iſen/ at den ick kunde giøre off ſkade.

Den 1. Octobris. Eſfter ſom alting var nu vel forratted/ oc Skibet oc Jagten vare vel for Iſſ oc Storm beuaret/ lod ieg Laſten oprømme/ oc ſatte Støckerne vdi Rommet/ oc en part aff voris Gods føre i Land/ paa det Offuerlobbet kunde vare Ryddelig/ oc Folcket kunde haſſue des bedre Rom oc Plaz/ oc Skibet en ſkulle lide for megen ſkade/ aff den ſtore Tøngſel offuen paa ſtod.

Den 3. Octob. Lod ieg Lamprenens Gold komme vdi Enhjørningen til Koſt/ at der ick ſkulle holdis meere end it Kløcken/ oc fororderet ſaa/ huorledis Koſt oc Kielderſuenden ſig met vdspiſningen ſkulle forholde/ eſfter min medhaſſuendis *Inſtrux*, oc den tids oc ſteds Leilighed.

Den 4. Octob. Uddeelte ieg iblant Folcket/ Klæder/ Skiorter/ Skoe oc Støffle/ oc huad ſom kunde hielpes for Kuld at affuerge.

Den 5. Octob. Lod ieg giøre to ſtore Fyrſieder paa Offuerlobbet/ ſom 20. Mand kunde vel haſſue rom at ſidde omkring huert/ det ene for Maſten/ oc det andet bag Maſten / Noch et Fyrſied paa Styreplickten / omkring huilcket 20. Perſoner i lige maade kunde haſſue rom/ foruden Koſkens Kabneſe/ ſom hand togede vdi/ den maatte hand ſelf haſſue frij.

D ij

Den

Den 7. Octob. De næstfølgendes Dage vare Thimmermendene met Goldet i Land at hugge Thimmer oc slebe Steen til Bolvercker som gjordes til at forvare Skibet met for skade aff Zisen/ som dersammesteds vaar vnder tiden meget sterck driffuendis/ met voxendes Vand/ oc til en halff Ebbe igen.

Samme Dag var det smuckt Veir/ thi reisste ieg selff op ad Riberen/ at forsøge/ huor høyt ieg kunde komme op met en Baad/ men noget nær hen ved halffanden Mile op i samme Riber/ var der fuld met Steen/ at ieg ick kunde komme lenger/ oc maatte vende tilbage igen. De haffde ieg samme tid met mig allehaande Kramoahre/ vdi den Aet oc meening/ At dersom ieg haffde fundet nogle aff Landsens Gold/ at ville giffue dennem noget til foræring/ paa det ieg kunde komme met dennem vdi Kundskab/ men ieg kunde slet ingen Gold finde eller fornemme. Der ieg nu reisste tilbage igen/ kom ieg til en Bohug/ oc fandt der it Billede paa en Steen affmalet met Kull/ des Galzon vaar lige som en halff Dieffuel/ huorfore ieg kallede samme Hug Dieffuels Hug. Paa mange steder huor vi komme/ kunde vi vel see huor Gold haffde varit/ oc hafft deris Sommer Plazer/ end oc dersom Skibet ligger/ findes viffe Tegn oc Kiendemærcke at der haffuer varit Gold. Disligeste findes vdi Echouffuen mangesteds store Haabe met Sponner/ som de haffue hugget Ved oc Thommer/ oc Sponnerne siintes som de haffde varit hugget met krumme Zern/ men ieg er i den Meening/ at for^m: Gold haffue nogen Afgudsdyrkelse ved Jld/ fordi/ huor mand finder deris Plazer/ som de om Sommeren haffuer hafft deris Baaninger ved

Soefau

Soekanten / da findes der almindelig nogle firekantede Plazer hen ved 8. Fodder vdi huer Kant/som er met Steene omlagt/ oc ved den ene ende er det belagt met Thynde flade Steene oc Moes/ oc ved den anden ende finder mand tuende flade Steene opreist/ hen ved en Fod fra hin anden/ paa Kantene / oc paa disse tuende Steene ligger en flad Steen oplagt/ oc er sticket lige som det skulle vare et lidet Altare/ huor paa findes toe eller tre smaa Kull paalagt/ oc ingen Ild eller Kull findes meere der nær omkring/ huoraff ieg icke anderledis kunde eracte / end at det haffuer jo været brugt til deris Affgudsdyrkelse/ oc dersom det saa er/ da var det at ynste/ at de arme forblindede Hedninge kunde komme til den rette oc Christelige Troes Bekjendelse. Belangendis deris Kosti oc fortæring/ lod det sig ansee/ at de bruge meget Halff-raadt / thi paa huilcke steder mand fandt dersom de haffue holdet Maaltid/ siuntes Veenene vel icke at haffue været for meget sieegt.

Den 10. Octobris. Begyndte ieg først at giffue Soldet Vin Ranson/ men All maatte de dricke til deris Nødtørst/ saa meget som denne selff lystet. Forordineret oc samme tid/ huorledis met Vact/ Wed-hendten oc Kull brenden skulde *traderes*, oc huem om Dagen skulle smelte Snec til Vand/ saa at en huer viste huad hand skulle besille/ oc huorledis hand sig skulle forholde.

Den 15. Octob. Om Natten haffuer den nye driff Ijs sat Skibet igen aff Docken / som det sad vdi / Men ieg lod strax der effter met leg Vand kaste andre greene vin der Skibet/ oc met Leer oc Grues igen opfyldt / lige som det tilforne var opfyldt. Samme Nat tog Ijsen et Broc

kar slet bort/ huorfor ieg strax motte lade et andet vdi sieden/ Skibet til beskaermelse/ igen forfardige / oc det forste Zisen bleff slet tillagt / leed Skibet der effter ingen meers skade.

Den 22. Octob. Lagde Zisen sig fast til met alle/ da det var en skreckelig haard Frost/ oc fangede wi samme Nat en soert Ræff.

Effter denne Dag fangede Goleket an om Dagen/ at begiffue sig paa Jagt/ en part aff dennem gick i Echouffuen oc gjorde Gelder at fange Durr vdi/ nogle aff dennem bygte Hus at ligge for glug vdi/ som det kaldis vdi Norge/ Oc en part aff Goleket begaff sig paa Marken at bruge Skytterie/ thi der sants Kypper oc Harer suldt/ saa vel som aliehaande slags Fugle/ saa lenge som Sneen vaar icke for dyb/ saa at for Zuel var der tids fordriff nock/ oc huer Mand haaffde da lyst til at gaa vdi Echouffuen oc Marken at bruge Skytterie til tids fordriff/ fordi de ginge ey nogen tid vdi Land naar Veiriligen god vaar/ at de jo forde noget got igien tilbage/ huilcket nocksom gaff dennem Attraa sig at *Movere*.

Den 30. Octob. Lagdes Zisen til allesteds vdi Riberet/ som forend denne tid icke kunde allebegne tillegges/ for den stercke Flod oc Ebbe der gick/ Vdi disse Dage var det temelig mild frost/ oc vor huer Dag smuct klaer Soelskin/ huorforre ieg den 7. Nouemb. begaff mig vdi Land selff thissuende/ oc samme tid komme wi hen ved tre Mile op vdi Landet/ at wi kunde forfare/ om der nogensteds Golek fandtes. Men fordi en stor Sneet saa hastig paa kom/ oc var for meget Tung at komme frem vdi/ motte wi vende tilbage

tilbage igen/ oc med denne Kense intet vdrattede / Meden
der som vi haaffde haafft Skeer/ som vdi Norge brugelig er/
oc Golt som der paa haaffue fundet løbe/ var det vel muel-
ligt / at mand haaffde kommet saa langt / at mand haaffde
fundet Golt/ellers er det vnmueligt/at mand paa de steder/
kand komme frem/ om Vinteren.

Den 10. Nouemb. Som vaar S. Martens Aff-
ten/ haaffde Goltet skudt nogle Kypper/ med huilcke vi vdi
sieden for S. Martens Gaas off maatte behielpe / oc lod
ieg giffue Goltene vdi huer Skotel en Potte Spanst Vin
offuer det som dennem ellers daglig var forordineret/ huor
med det gandske Skibsgolt var vel til frede/ derhoss oc ly-
stige oc glade/ oc aff Skibs Ollet gaffuis dennem saa me-
get dennem lystede/ Men siden der Frosten tog offuerhaand/
fros Ollet gandske til bonde/ saa ieg icke ræt vel torde lade
Goltet dricke deraff/ førend de haaffde det vel optøet oc igien
opsøet/ huorfor ieg igien paa nye lod det siude / huer Tonde
for sig effter haanden/ som de toge det op at dricke/ thi det
var dog bedre end Sne Vand/ som ellers aff Sneen skul-
le haaffue smeltet til at dricke/ eller at blande det vdi Vin/
Men dog lod ieg dennem her vdi deris egen vilge/ fordi den
gemeen Mand er dog saa til sinds/at den deell denem meest
forbiudis/ snige de sig dog til at giøre tuert imod / oc icke
anseer huad heller det kand være dennem enten gaffnligt
eller skadeligt.

Den 12. Nouemb. Var det smuck Soellfin/ oc da
om Afftenen *Observeret* Soelen at gaa vnder vdi Sud-
uest til Vesten. Ilige maade er det oc saa at eratte / At
en Vest Sudost oc Vest Norduest Maane giør her om-
kring paa denne sted fuld Søe. Den

Den 13. Nouemb. Begynte tuende aff mine Folk første gang at legge for Glug (som det kaldis vdi Norge) vdi et lidet Hus/ som de der til haffde bygt vdi Schouffuen/ oc første Nat finge de tuende sorte Keffne oc en Krytz fur/ som alle vare skene.

Den 14. Nouemb. Om Natten kom der en stor soert Hund til Skibet paa Zisen/ da bleff en aff Folket/ som gick paa Vact/ hannem vahr/ oc viste ick andet end det var en soert Keff/ huorfore hand strax skød hannem/ oc kom saa met hannem slebendes ind vdi Kaihuten met stor glæde/ meenendis hand haffde en stor Bytte bekommed/ Men om Morgen en vi saae off forre/ var det en stor Hund/ oc vden tuiffel var hand affræt paa Diur at fange/ thi hand haffde været bunden om Næsen met smalle Linier/ saa haarene vare der affgangne/ oc var hand klostet vdi det høyre Øre/ oc kand skee hans Eyermand haffde ick ræt gierne mist hannem/ Jeg haffde oc gierne selft seet/ at ieg kunde haffue faaet hannem leffuendis fatted/ da vilde ieg strax haffde giort en Lobekremer aff hannem/ oc ladet hannem gaa hjem igen/ did som hand var kommen fra/ met Kramvahre.

Den 21. Nouemb. Vdi disse Dage/ var det meget skiont veirlig/ som det nogen tid saa til Mars kunde vare vdi Danmark/ samme tid var Haffuet vden for oss gandske klar/ disligesic var Vandet oben/ saa viit mand kunde see vd vdi Soen/ Men her skal mand acte/ at Zisen der vdi Soen driffuer meest som Vinden er sterckst til. Item, alle disse Dage/ saa lenge det gode oc milde Veler varede/ tv-anseet at Sneen var meget dyb/ var Folket dog dagligen vdi

gen vdi Schouffuen/ thi en part aff dennem stod Kypper som wi da finge god hielp aff/ en part var hof deris Fel der at giøre ferdige/ som de fangede Diur vdi. Samme Dag bleff en Bodhmand begraffuit / som haffde ligget Siug langfommelig tid.

Den 23. Nouemb. Den tid Soelen vaar vdi Sudoeft/ lod sig der til siune paa Himelen/ som der haffde varit tre Soeler paa Himmelen.

Den 27. Nouemb. Var det en meget skarp frost/ saa at alle de Glasflaster wi haffde frøs vdi støcker / vdi huilcke var allehaande kofieligt Vand/ huorfore er at acte/ At huo sig paa saadanne kaalde Farevand atter at begiffue/ hand forsiuner sig vel met Thinflasser/eller andre/ som for frost kunde vel være foruarede.

Den 3. Decemb. Var det meget mildt Væter / huorfore ieg met nogle aff Folket gick ud/ mit paa fiorden/ at forsøge huor tyck Jisen var mit vdi renden/ da befunde wi at Jisen var siuff Siellandske quarter tyck / huilcken Tyckelse Jisen beholt en lang tid effter Zuell/ huad heller det frøs lidet eller meget/ Men huor stille standendes Vand var / der frøs oc Jisen meget tyckere end siuff Quarter. Belangendis megen driff Jis/ der vdi Soen frem oc tilbage driffuendis/ oc er meget tyck/ da er det den Jis som kommer aff de mange store Elssuer oc fiorder/ oc formedels den store Krafft som Vinden oc Strømmen haffuer/ skindendis den tilsammen/ huoraff hand voxer saa meget tyck tilhaabe/oc driffuer saa hen. Huor iblant findes oc vel saa store stycker Jis/ som ligge vel thissue Gausfine offuen Vandet/ oc en part støcker Jis/ som ieg self haffuer ladet forsøge/ stod

ge/ stod fast offuer 40. Gaffne paa grunden huilcket mand
 skulle meene at være tvtrøligt/ men det er dog saa i sanhed.
 Anlangendis saadanne Dybe oc høye støcker Ziß/ som ieg
 haffuer fundet/ da er min meening derom/ at huor høye oc
 mange bratte Fielde ere/ der er oc saa meget dybt Vand/ oc
 alt den Sneedrift som imod Fieldene kommer driffuendis/
 det haffuer en stor tynge/ oc smucker effter haanden/ oc saa
 snart at Sneen kommer vdi Vand paa saadanne kaalde
 steder/ bliffuer det strax til Ziß/ oc effterdi det dagligen i saa
 maade formeeris/ da bliffuer det paa det sidste saa meget
 tyck oc høigt/ thi meenligen huor saadanne høye Lande oc
 Fielde findis/ der findis oc saadanne store oc tycke støcker
 Ziß.

Den 10. Decemb. Om Aftenen ved Klocken var
 halffgaaen Dettelocke slet/ lod Maanen sig til flune med en
 formørkelse/ der Maanen var fuld/ da bleff Maanen
 med en stor rund Kretz omgiffuen/ som var meget klar/ oc
 bleff der vdi it Raarß/ som gick baade tuert oc endelangs
 igiennem Maanen/ De begynte det den tid/ Maanen var
 vdi Vest Nordost/ oc varede indtil hand kom om til Øst/ da
 begyndte Maanen at komme vdi *Ecclipsi*, De Maanens
Distantz fra den yderste *Circkel* fra Maanen paa
 begge sider lige meget 20¹ grad offuer for min Østlig
Horizont, De der den første formørkelse begyndte/ var
 Maanen 15¹ grad offuen min Vest *Horizont*, Men
 den tid formørkelsen fick ende/ var Maanen 47 grad offu
 uen min Syd *Horizont*, oc hen vdi Sudost til Syden der
 Klocken var 10. endtis det.

Belangendis videre *Relation*, om denne Maanens
 formør.

formørkelse/ da vil ieg haffue den gunstig Læser til *Ephimeridem* henuist/ huor hand Land see / Aar / Maanet oc Dag/ naar samme formørkelse begyndte oc endtis/ da skal hand visseligen forfare/ huad *Differentz* der er *in longitudine* paa stederne. De er dette min korte oc ensfoldig Bestrissuelse om for^m: Formørkelse/ som ieg paa for^m: sted haffuer seet oc *Observeret*, forhaabendis/ at den gunstig Læser / som derpaa haffuer forstand/ so tager alting met mig i den beste meening/ om ieg end skönt icke saa lige her om hafuer beskrefuit hui *Circumstantie*, som det sig burde.

Den 12. Decemb. Døde min ene Vardsker paa Lamprenen / ved Nassin David Velske / oc maatte hans Ligg ligge vdi Skibet toe Dage offuer rebegrassuit / fordi det var saa megen sterck frost/ at der ingen kunde komme vdi Land hannem at begraffue / førend den 14. Decemb. oc var det samme tid saa haard kuld/ at der fros Vobler paa Næsene oc Kinderne paa mange aff Solcket / huor de met bare Ansigt komme imod Vinden.

Den 20. Decemb. Var det smuckt mild Væter/ saa at alle Mand vare i Land/ en part paa Skytterie/ at vi kunde haffue noget ferstet til tilkommendis Zule hellige Dage/en part aff Solcket var effter Ved oc brende Kull/ om Aftenen kom Solcket tilbage igien som haffde været paa Skytterie/ oc haffde en heel haab Kypper oc en Hare.

Den 22. Decemb. Var det skarp Frost/ da lod ieg fylde en Kosslocker Tønde met Vand/ oc om Morgenens der de løste alle Vaandene aff Tønden/ var den gandske bund frossen/ oc var altsammen Iis.

Den 24. Decemb. Som var Zule Aften / gaff ieg
E ij ieg

teg Solcket Viin/oc sterckt Vll/som de maatte slude om igien
thi det var bond frøssen/ saa de finge en halff Xueß oc vare
smuck lystige/ oc den ene icke fortørnede den andē met et ord.

Den Hellige Zule Dag *Celebreret* oc høytideligen
hulde wi samptlig (som Christeligt er) holdte Prædicken oc
Messe/ oc effter Prædicken offrede wi Præsten effter gam-
mel viis/ huer effter sin formue/ Enddog at Pengene vare
icke mange iblant Solcket/ saa gaffue de dog huad de haffde/
en part gaffue huide Kessueskind/ saa at Præsten fick til at
fodre en Riortel met/ men hannem bleff der effter icke langt
Liff fristet/ at hand den kunde slide.

Vdi alle Hellige Dagenē var det temmelig mildt
Veler/ Oc paa det tiden skulle icke falde off for meget lang/
Offuede Solcket sig vdi adskillige Spill/ oc huem som meest
Kortuile kunde optencke/ hand var best antagen/ saa at
Solcket/ som den tid var meeste parten vel til pass/ haffde
da allehaande Opføger oc tids fordriff/ oc i saa maade
fordressue wi de Hellige Dage met den Lystighed som da
paa særde var.

Anno Domini 1620.

DEN 1. Januarij. Paa Nyt Aars Dag/ var det en
forfæckelig skarp Frost/ oc lod ieg da giffue Solcket/
et par Potter Viin vdi huer Skistel/ offuer deris
daglig *Ordinantze*, at de kunde giøre sig lystige met/ oc
var det samme Dag gandste klar Soelstin/ oc altid kom
den sterkeste Frost aff Norduest/ vdi disse Dage haffde wi
den skarpeste Frost/ som haffde værre den gandste Vindter/
oc samme gruelig Frost tvingde off da allermest.

Den

Den 8. Januarij. De alle forløbne Dage/ varede den streckelig haarde Frost/ oc var det Norduest veier oc klar Soelstin. Samme Dag bleff en aff min Vaads-
mend død.

Den 9. Januarij. Begynte Folcket igien at fange nogle Keffue oc Sabeler.

Den 10. Januarij. Ginge Præsten Her Rasmus Jensen oc Bardskeren M. Casper Caspersen til Sengs/ effter at de nogen tidlang tilforn haaffde gaaet heel siuge/ oc der effter daglig Dags begyndtis heftig Siugdom iblant Folcket/ som jo meer oc meer tog offuerhaand / samme Siugdom som da der *grasserit* var en fielsdom Siugdom/ oc finge de Siuge gemeenlig allesammen Blodgang/ ved tre Vgers tid forend de døde. De samme Dag døde min best Kock.

Den 18. Januarij. Alle disse Dage var det saa mildt veirkigt/ som det nogen tid saa til Mars kunde være her vdi Danmark/ des midler tid alt Folcket som var med Helbrede/ var vdi Schouffuen en huer paa sin besilling/ oc i sønderlighed paa Skytterie / at de kunde skiude nogle Kypper til de Siuge.

Den 21. Januarij. Var det skiont klar Veier oc Soelstin/ oc sants da hoff off tretten Personer/ som med Siugdom vare betagne. De da/ saa vel som offte tilforn/ tilspurde ieg Bardskeren for^m: M. Casper Caspersen/ som oc paa den tid laa død siug/ om hand viste nogen god *Remedium*, som kunde findis vdi hans Kiste/ som kunde komme Folcket saa vel som hannem self til Vægedom oc hielp / oc begerede hand ville mig det obenbare/ Der til hand suare

de/ at hand haffde allerede brugt saa mange *Remediis* som hand met sig haffde/ oc saa vilt hand meest kunde/ oc hannem siuntis Raadeligst at være/ oc dersom Gud ick ville hielpe/ kunde hand slet ingen anden Middel som til Rædning være behjelpelig/ bruge.

Den 23. Januarij. Døde min ene Styrmand ved Naffn Hans Brock/ som hen ved fem Maaneders tid haffde gaaet oc ligget syg. Samme Dag var det smuckte Veir oc denlig Soelstin/ da sad Præsten offuer ende vdi sin Koie/ oc for Goltet gjorde Prædicken/ huilcken Prædicken var oc den sidste hand gjorde her i Verden.

Den 24. Januarij. Om formiddag/ siuntis off at være tuende naturlige Soele paa Himmelen.

Den 25. Januarij. Der ieg lod for^m; min Styrmands Hans Brockes Liig begraffue/ da lod ieg stude tuende Falckeneter aff/ huilcket var den sidste ære ieg paa den tid hannem beuise kunde/ da sprang Tappen aff begge Falckeneter/ oc den som gaff fyr/ haffde noget nær mist begge sine Been/ saa meget skør var Jernet/ aff den meget skarpe oc strenge Frost.

Den 27. Januarij. Døde Jens Helsing Baadsmand/ samme Dag gick min Lutenant Velbiurdig Maurids Stygge met alle til Sengs/ effter at hand nogen tid tilforne met Suaghed var betagen.

Item samme Dag haffde Goltet seet sporret aff fem Rindour/ huilcke vare foriagede aff en Vlf/ hues Spoer mand oc kunde see/ Huorforre ieg sende en Partie Golt effter samme Diur oc Vlf/ vdi meening nogle aff demnem at skulle bekommit/ Men formedels et stort Snees fug som

fug som Folcket paafoim / kunde de icke lenger spore for^m:
 Diur effter / thi vende de tilbage igen / oc finge Intet.

Den 28. Januarij. Var det saa meget haard Frost /
 at en Tinkande som Drengen haaffde glembt vdi Kahuitten
 met noget Vand vdi om Natten / var Frossen vdi syncker /
 saa ieg icke fand vide / vdi huad som heldst Kar mand paa
 saadanne faalde Kenfer oc Farevand skulle kunde forvare
 kosseligt Vand vdi / effterdi Thin fand icke holde.

Den 2. Februarij. Var det sterck frost / da bekom
 Folcket som var vdi Land tuende Khypper / som til de Siuge
 vare meget Kierkomne.

Den 5. Februarij. Døde en Baadsmand ved
 Nassn Laurids Bergen / samme Dag sende ieg atter Bud
 til Bardsteren for^m: M. Casper Caspersen met aluorlig
 formaning / om hand visse nogen *Remedia* oc gode Raad /
 at hand da for Guds Skyld ville giøre sin største flid / eller oc
 effterdi hand var selff meget siug oc suag / hand da vilde lade
 mig vide / huad Middel oc *Remedie* ieg vdi nogen maader
 til Folcket kunde bruge / huor til hand suarede nu som til-
 forne / at dersom Gud icke vilde hielp / kunde hand aldelis
 ingen Raad eller hielp betce.

Den 6. Februarij. Vick ieg met tre aff Solckene vd
 til det Gab / som wi komme ind aff / at besee huorledis det
 haaffde sig met Isen i Søen / dog kunde wi paa denne tid
 icke see oben Vand / oc komme saa om Ufftenen igien tilba-
 ge til Skibet.

Den 10. Februarij. Vdi disse Dage var det tem-
 melig mildt Veier / Men der var megen Siugdom oc
 Suaghed iblant Folcket. Samme Dag døde der tuende
 aff Sol-

aff Goltene / som vdi langsommelig tid haffde ligget paa deris Gotteseng.

Den 12. Februarij. Ginge wi tuende Kypper / som til de Eingvare off meget Kierkomme.

Den 13. Februarij. Ordineret ieg til huer Person huert Naaltid om Dagen en Pegel Viin oc om Morgen en heel maade Brendeviin offuer den *Ordinarie Deputation* som tilsat var.

Den 16. Februarij. Alle disse Dage var der intet andet end Siugdom oc Skrebelighed / oc huer Dag forogtis de Siugis tall ideltigen / saa at paa denne Dag vare icke flere end siuff karste Mennister / som kunde hente Ved oc Vand / oc glore huis Arbeid som saldt inden Etiks Borde. Samme Dag / dode en Baadsmand / som paa den gandske Kense haffde ligget Siug / oc vdi ræt sandhed at siige / saa omfledig / som it vstickelig Best.

Den 17. Februarij. Dode der en aff min Solck ved Nassin Kasinus Riobenhauß / oc var der da allerede bortdode aff Goltet tiussue Personer. Samme Dag beskomme wi en Hare / som off var meget velkommen.

Den 20. Februarij. Om Aftenen dode Præsien for^m; Her Kasinus Jensen / som da haffde gaaed oc ligget Siug vdi lang tid.

Den 25. Februarij. Vdi alle disse Dage er intet synderligt vdrætted / andet / end Lutenantens Dreng ved Nassin Glaus / som lenge haffde ligget siug / bleff død. Vdi denne Nat er Redelbunden fressen i stocck vdi en Redel / som bleff brugt til at smelte Vand vdi om Dagen / fordi at der vdi var om Aftenen tilforn en slump Vand sorglenit.

Den

Den 29. Februarij. Var det saa sterck en Frost / at ingen kunde komme vdi Land/ Vand eller Ved at hente/ Men Roeken maatte den Dag tage til brendsel hvad hand kunde saa/ dog imod Aften fick ieg en Mand i Land at hente Ved. Oc maatte ieg samme Dag self tage vare paa Kahiutten/ ellers wi intet haaffde faaget den Dag til sode/ thi min Dreng var da orsaa vorden siug/ oc met alle gaacet til Sengs.

Den 1. Martij. Døde Jens Borringholm oc Hans Studenes/ oc effter at Siugdommen haaffde nu taget offuerhaand/ saa at alt Solket mesten deel laa siug/ da haaffde wi stor besuerlighed/ forend wi kunde saa de Døde begraffuen.

Den 4. Martij. Var det mildt Veir / den Dag siuge wi sem Kypper vdi Marken / huilcke vare off saare tierkomne/ dennem lod ieg faage met Suppe / oc lod det iblant de Siuge wddeele/ dog de aff Riidet kunde intet fortære/ formedelsi deris Munde vare inden vdi aff Etorbug forderffuede.

Den 8. Martij. Døde Olluff Boye/ som haaffde ligget siug paa Nij Ugers tid / oc bleff hans Liig strax begraffuit.

Den 9. Martij. Døde Anders Pøcker/ som siden Zuell haaffde ligget siug/ oc bleff hans Liig strax begraffuen.

Den 11. Martij. Gick Soelen vdi Bederen / oc var da *AEquinoctium vernum*, Nat oc Dag lige lange / oc gick Soelen op paa de sider vdi Vest Sudost/ oc gick under vdi Vest Norduest/ ved siuff Klockeslet/ om Aftenen / Men var dog ey mere end sex Klocke slet/ formedelsi *Variationen.*

sionen. Samme Dag/ var det smuckt milt Veir/ da lod ieg kaste all Sneen aff Offuerlobbet paa Skibet/ oc lod giøre smuck reent/ Jeg haaffde paa den tid icke mange til wals/ som kunde Arbeide.

Den 21. Martij. Alle disse Dage var Veiret til de fra wundertiden god oc skier/ oc wintertiden haard oc streng/ saamand der om intet synderligt kand tegne. Men huad Folket var belangendis/ da laae de mesten deel alle siuge (des vær) saa at der var stor Jammer oc Bedrøffuelse/ enten at see eller høre dennem. Samme Dag/ døde Bardsteren for^m: M. Gasper oc Povel Pedersen/ som haaffde ligget siuge mesten siden Zuell/ Nu oc frem i bedre grasseret Siugdommen to hefftiger Dag effter anden/ saa wi som end vare til offuers lidede stor mødsommelighed/ førend wi kunde de Døde til Jorden bestedige.

Den 24. Martij. Alle disse Dage var smuckt milt Veir/ oc ingen frost/ saa wi haaffde nu en god forhaabning/ at det effter denne Dag skulle worde got veir. Der var oc en aff Folkene vdi Land/ som krøb op paa en høne Klippe/ oc saae da oben Vand vden for Vabet/ huilcket gaff oss god fortroening.

Den 25. Martij. Døde Skipper Jan Olluffsen/ som haaffde ligget siug vdi 19. Uger. Samme Dag var det vackert Veir/ saa ieg da selff var i Land/ oc leedte op wnder den nye affgangen Snee/ Endebar/ som de kaldis vdi Norge/ som stode saa ferste huor Sneen vaar affgaaen/ som det haaffde vær it om Høstens tid/ dog skulle mand tage vare paa/ dennem sirax at affplocke/ thi ellers de sirax visnede.

Den

Den 26. Martij. Var det oc smuckt Peter/da var ieg vdi Land oc samlede en heel haab Var/som ieg iblant Solcket vdddeelte / huilcke vare dennem meget tierkomne/ oc bekom dennem icke ilde.

Den 27. Martij. Saae ieg Bardskerens Risie vffuer / oc huad der vdi var *Specialiter*, thi effterdi ieg haffde nu ingen Bardsker/ moette ieg selff giøre mit beste. Men det var en stor forsømmelse oc forseelse / at der icke sandtis en liden Fortaignelse aff *Medicis* gissuen/ huor til slige adskillige *Medicamenta* vare tienlige/ oc huorledis de skulle brugis. Jeg veed oc visseligen oc tør end satte mit Liff til forved/ derpaa/ at der sants mange haande *Species* vdi for^m: Bardsker Risie/ som den Bardsker ieg haffde/icke kiende/meget mindre hand selff viste huor til eller huorledis de skulle brugis/ Thi alle Naffnene vare skreffne paa Latin/ aff huilcket hand vdi sit leffuendis Liff haffde icke megit forglemt/ Men naar hand nogen flaske eller Buddicke vdi sit leffuendis Liff skulle Besee/maatte Præsen for hannem lase Opkrifften derpaa.

Den 29. Martij. Alle disse Dage var det temmelig mildt veir / Oc døde samme Dag Ismael Abrahamson oc Christen Gregersen/ hues døde Legome bleffue oc samme Dag begraffne/ effter den Leilighed oc Effne der da forhaanden var.

Den 30. Martij. Var det skarp Frost. Samme Dag døde Euend Arffuedsen Thummermand/ paa denne tid gick min største Bedrøffuelse oc Vlendighed an/ Oc var ieg da lige som en vild oc forladt Fugl/ Jeg maatte nu selff løbe omkring vdi Ekibet at gissuede Siuge at dricke/

oc faage drycke til dennem/ oc skaffe dennem huiſ ieg kunde
tencke dennem gaſſnligt at være / huilket ieg icke var til
vandt/ oc haſſde derpaa en ſøye forſtand.

Den 31. Martij. Døde min anden Styremand
Johan Pettersen/ ſom haſſde ligget ſiig vdi lang tid.

Den 1. Aprilis. Døde min Salig Broderſøn/
Erich Munk/ oc komne Johan Pettersens oc hans Døde
Legomer begge tiſammen vdi en Graff.

Den 3. Aprilis. Var det en ſtreckelig ſkarp Froſt/
ſaa at ingen aff off kunde blotte ſig for Kuld. Jeg haſſde en
heller nu nogen at *Commendere* offuer/ fordi de laa nu alle
vnder Guds Haand / ſaa her var ſior Elendighed oc
Bedroffuelfe forhaanden. Samme Dag døde Jffuer
Alſing.

Den 4. Aprilis. Var det ſaa ſtreng oc haart Ver
ter/ at det var gandske vnueltigt/ at nogen kunde komme
vdi Land at graffue en Graff / til de Dødis Liig ſom da
vare vdi Skibet/ vdi Jorden at beſiedige.

Den 5. Aprilis. Døde Chriſtoffer Opfløe oc
Kasimus Clemendſen min Arckelmæſter oc hans Naat.
Samme Dag ad Aſſten døde min Høiſhaadsmand ved
Naſſen Lauritz Hansen/ oc var der nu ſaare ringe Mand
tall paa ſunde Folck/ at vi neppeligen vare mettige til/ de
Dødis Liig at begraffue.

Den 8. Aprilis. Døde Villom Gorden/ min ny
perſke Styrmænd/ ſom lenge haſſde baade gaaet oc ligget
frant. Samme Dag ad Aſſten/ døde Anders Sodens/
oc bleff hans oc for^m: Villom Gardons Liig begge tiſam
men vdi en Graff begraffne/ huilcke vi/ ſom da igien leffue
de met

de met stor Nød kunde affsted komme/ formedels den Jammerlig Suaghed som var iblant oss/ saa at der var icke end nogen ved den sørlighed oc fyrcke / at de kunde gaa vdi Schouffen/ Ved oc Brendsel at hente/ Huorudoffuer wi vdi disse Dage motte opsøge vdi Skibet alt saa meget Brendsel der sandtis/ oc der det var opbrendt/ da nodis wi til at tage voris Sluppe til at brende.

Den 10. Aprilis. Døde Erlig oc Velbiurdig Mand/ Mauritz Stygge min Lutenant/ som haffde lenge ligget slug/ oc tog ieg aff mine egne Linclader oc suobte hans Liig vdi det beste ieg kunde/ oc var det met stor Nød at ieg kunde faa en Liigfiste giort til hannem.

Den 12. Aprilis. Var sinuck Soelstin met nogen Regn/ da det paa den Lands Orth icke haffde regnet vdi siuff Maaneder. Samme Dag forde wi Lutenantens Liig paa Landet / oc bleff effter den Leilighed da forhaanden var/ vel til Jorde bestediget.

Den 13. Aprilis. Var ieg i Bad vdi en Vinpibe/ sou ieg der til haffde ladet berede/ oc brugte der til alle de slags Vrter som wi funde vdi Bardsker Kisten/ oc tienlige vere kunde. Der effter vare oc saa mine Sold vdi Bad/ saa mange aff dennem som noget kunde røre sig/ oc icke vare for meget suage / huilcket Bad becom off saare vel (Gud skee loff) oc mig self vdi synderlighed.

Den 14. Aprilis. Var det skarp Frost. Oc samme Dag var ieg icke vden self semte/ som kunde taale at sidde offuer ende/ oc da hørde Langfredags Prædicten.

Den 16. Aprilis. Indfaldt Paastedag / da døde Anders Droust oc Jens Bodker som haffde lenge ligget

fluge/ oc effterdi det var da noget temmelig mildt veir/ fick ieg deris Siig begraffuen. Samme Dag gjorde ieg min Skibmand til Skipper/ enddog hand var flug/ paa det at häd dog skulde hielpe mig noget/ saa meget hans styrcke formaatte/ Thi ieg var da selff gandske Elendig/ oc aff den gandske Verden aldelis forladt/ som ieg giffuer huer at betencke.

Om Natten der effter/ döde Hans Bendtsen.

Den 17. Aprilis. Döde min Dreng Olluff Andersen/ som vdi stuss Mars tid haffde tient mig troligen oc vel.

Den 19. Aprilis. Döde Peder Amundsen / som lenge haffde ligget siug/ oc var slet bort visnet.

Den 20. Aprilis. Var det smuct Soelstin oc østelig Vind/ Paa denne Dag bekomme wi tre Rypper/ huilcke vare off meget tierkomne.

Den 21. Aprilis. Var det denlig Soelstin/ huorfore en part aff de Siuge trøb op aff deris Kone/ at de kunde verme sig imod Soelen. Men fordi de vare saa meget Kraffteløs/ besuimede de en part/ saa det bekom dennem icke vel/ oc ieg haffde nock met dennem at bestille / førend ieg kunde skaffe huer til sin Kone igen. Samme Dag imod Afsten bekomme wi tuende Vircchøns / huilcke vare off storligen fornøden/ at wi kunde saa noget ferskt at vederquege off met/ huilcken vederquegelse skeede aff den synderlige Guds forsiun/ thi de aff den salt Spise aldelis intet kunde fortere/ vden alleeniste Saad det aff huis ferskt mand bekom.

Den 22. Aprilis. Om efftermiddagen/ lod ieg bereede et Bad/ vdi huilcket wi alle saa mange som vare ved den styrcke/ at wi off kunde røre/ off Badede/ oc bekom det off vel.

Den

Den 24. Aprilis. Døde Olluff Sundmøer/ som var Stibmands Maat.

Den 25. Aprilis. Begyndte graa Viesene at komme/ huor udooffuer wi off frydede/ for haabendis/ Sommeren da at haaffue værre nar for haanden/ men denne forhaabning slog off feil/ Thi Kulden varede end da meget længere.

Den 27. Aprilis. Var det skarp Nattesfrost oc Synderlig Vind/ den Kuld som kom vdi disse Dage/ den tuingde off meesi/ oc gjorde off stor Affbrect oc forsueckning. Samme Dag døde Halffword Brønne/ som offuer toe Maaneders tid haaffde ligget slug/ oc med stor Besuerlighed fick ieg hans Liig begraaffuen.

Den 28. Aprilis. Døde Morten Nielsen Butelerer/ oc Thoer Thønsberg/ oc var det med stor nød/ at wi fire Personer som endnu lidet kunde røre off/ finge deris Liig begraaffuen.

Den 3. oc 4. Maj. Alle disse Dage kom der icke it Menniste aff Kogen/ vden ieg oc vnder-Rocken/ som endda noget lidet formaatte. Sidste forskreffne Dag / døde Anders Marsstrand oc Morten Marsstrand/ Hønbaadsmands Maat/ som lenge haaffde ligget slug.

Den 6. Maj. Døde Zahan Bæzen Engelske Styremand/ som var den fierde Styremand Jeg haaffde/ huilcke laa Liig i nogle dage/ fordi det var saa streng oc skarp Kuld/ at ingen aff off arme tre Mennister/ som endnu noget lidet formaatte/ kunde hielpe deris Liig til Jorde.

Den 7. Maj. Blev det noget mildere Veier/ da finge wi de Dødis Liig begraaffne/ dog formedelst voris store Skro-

re Skrobelighed/ faldt det off saa besuerligt/ at wi en anderledis kunde skaffe de døde Legomer til Jorden/ end wi maatte slebe dennem paa en liden Slæde/ som ellers om Vindteren vaar brugt at slebe Ved med.

Den 10. Maj. Disse forgangne Dage var det nu meget streng Kuld oc frost/ som oc gjorde off største Sueskelse oc Affbrect/ Men denne dag var det smuckt mildt Veier/ da komme Gieffene igen saare mangfoldige/ oc bekomme wi en aff dennem/ vdi huilcken wi haaffde nock til tuende Maaltider. Den tid vare wi Elleffue Personer vdi leffuendis Liffue med de Eing.

Den 11. Maj. Var det en meget streng Kuld/ saa wi den Dag laa alle stille ved Kogen/ Thi for voris store Suagheds skyld/ kunde wi aldellis ingen Kuld taale/ saa vare Lemmerne aff Kuld tungde oc for knusede.

Den 12. Maj. Døde Jens Jørgensen Thimmermand/ oc Suend Narstrand/ Men Gud ved hvad Velsedighed wi lide/ sørend wi finge deris Liig begraffuen. De vare disse de sidste som vdi Jorden bleffue begraffne.

Den 16. Maj. Var det saare meget kalt/ da døde Skipper Jens Hendrichsen / oc maatte hans Liig bliffue liggendis vbegraffuit.

Den 19. Maj. Døde Erich Hansen Li/ Som den gandske heele Keyse haaffde varit meget flittig oc tienstactig/ oc icke fortørnet det ringeste Menniske / eller fortiente nogen Straff. De haaffde da graffuet saa mange Graffue til de andre/ oc var nu ingen som kunde hielpe hannem til Jorden/ men maatte ligge vbegraffuen.

Den 20. Maj. Var det smuckt mildt Veier/ oc
 Enden

Enden vind/ oc var det off en stor bedrøffuelse/ at der var
saa offuerflodig Guds Gaffuer aff adskillige slags Fugle/
oc var dog ingen aff offsaa fierde/ som kunde gaa paa Mar-
cken nogen aff dennem at skiude.

Den 21. Maij. Var det klar oc denlig Soelstin/
oc var det met stor besuerlighed/ at ieg end da selff fierde/
kom vdi Land/ oc gjorde der en Tid for off/ oc smurede Le-
demoderne paa off met Børnesætt/ oc kom ieg selff anden
igien ombordt om Aftenen.

Den 22. Maij. Var det saa skøn oc varm Soel-
stin/ som mand ville ynste aff Gud. Oc aff Guds forsiun
kom der en Waas rett op til Etibet/ som 3. eller 4. dag til-
forne var det ene Been affstødt/ den finge wi fatt paa/ oc
kuaget/ huoraff wi haaffde toe Dages kost.

Huad Fugle er anlangendis/ som ere vdi denne Lands
Egn/ var der paa Aatte dags tid/ komne aff allehaande
slaug/ Nemlich/ alle slaugs Gles/ Swaner/ Ender aff
alle slaugs/ Terner/ Synderlands Viber/ Euaker/
Ennypper som er en god oc kostelig Fugel/ Noget aff alle
slaug/ Falcke/ Raffne/ Kypper/ Orne.

Den 28. Maij. Vdi disse dage var intet synderlige
at skriffue om/ andet/ end at wi suuff alendige Personer/
som endda laae leffuendis/ saa huer andre bedrøffueligen
an/ oc forvantede huer dag/ at Eneen skulde bleffuen bort-
thøet/ oc Zisen vilde gaa bort.

Huad belanger Siugdømmens *Symptomata* oc
Leilighed/ som wi vare behafftet vdi/ var det en sieldsom oc
wunderlig Siugdom. Thi alle Lemmerne oc Ledemoderne
krømpede sig saa Zammerlig tillsammans/ met store Eting

vdi Lenderne / som mand haaffde sucket tusind Kniffue igien-
nem dennem. De Kraapen var saa blaa oc brum / som
den der stodet sig it blaat Øye / oc det gandske Legome var
aldelis Kraffteløs / Munden var oc meget Tøde fahren oc
orlendig / thi alle Ehenderne vare løse / saa wi ingen *Vidua-*
lia kunde fortære.

Vdi de Dage wi laae saa flet met alle / til Sengs /
døde Peder Nyborg Thimmermand / Knud Lauritsen
Studenes / oc Jørgen Rockedreng / som alle bleffue liggens-
dis paa Styreplichten / Thi der var da ingen / som kunde
deris Liig begraffue / eller kaste offuer Borde.

Den 4. Junij. Som var Pingsdag / var ieg nu
selff fierde leffuendis igien / De laae den ene oc kunde intet
hielppe den anden / Maaffuen var tidig nock / oc haaffde *Ap-*
petit til mad / Men Lenderne kunde icke stede det til / oc der
var icke en aff oss saa stærck / som kunde gaa vdi Kommet at
hendte oss en driek Viin / Rockedrengen laa død ved min
Koye / oc tre Mand laa død paa Styreplichten / De to
Mand vare vdi Landet / som gierne vilde haaffue varit vdi
Skibet igien / men det var dennem umueligt at komme der
ind / thi de haaffde icke saa megen styrcke vdi Lemmerne / at
de kunde selff hielppe sig op i Skibet / saa at baade de oc Jeg
laae aldelis forsmectet / fordi wi nu vdi fire gandske dage
haaffde intet faaet til Legomens ophold. Saa ieg nu for-
ventet intet andet / end at Gud vilde giøre ende paa denne
min Elendighed / oc tage mig til sig vdi sit Rige. De eff-
terdi ieg meente / at det skulde haaffue varit det sidste Jeg
streff vdi denne Verden / saa streff ieg en Skriff / Liudendis
som effterfølger :

Effterdi

Efterdi at ieg nu icke lenger haaffuer forhaabning at kunde leffue vdi denne Verden/ da beder ieg for Guds skyld / om nogle Christne Menniste hender hid at komme/ at de mit arme Legeme/ met de andre deris/ som herhoff findis/ vdi Jorden ville lade begraffue / tagendis Vn derforre aff Gud vdi Himmelen. / De at denne min Relation maatte bliffue min Naadigste Herre oc Konning tilfullet. Thi huert Vrd/ som her vdi findes/ er altsammen sandfærdigt / Paa det min fattige Hustrue oc Børn maatte nyde min store Besuerlighed oc ynckelig Affgang noget gaat ad. Hermed ald Verden gode Nat/ De min Siel vdi Guds Haand/ etc.

Jens Munck.

Dens. Junij. Der Ieg nu icke lenger for slem Luet oc Standt aff de Døde Kroppe/ som en rom tid bleffue liggendis vdi Skibet/ kunde bierge mig/ da begaff ieg mig/ huorledis ieg kunde/ vd aff Royen (som var vden tuiffel aff Guds Faderlig forstum/ at hand endda lenger ville spare mig Liffuit) I den Meening/ at det var lige got/ huor eller paa huilcken sted Ieg døde/ enten det skulde være vden for iblant de andre som laae døde/ eller ieg bleff vdi Royen beliggendis. Der ieg da formedelsi Guds hielp kom vdaff Rahiuten/ behielp ieg mig den Nat paa Vffuerlobet met de dødís Klæder. Men om anden dagen/ der de tuende Personer som vare paa Landet/ saae mig/ at Ieg endda leffuede/ huilcke ieg oc meente at haaffue lenge siden varit død/ da begaffue de sig vd paa Jisen imod Skibet til mig/ oc hielp mig saa aff Skibet til Landet / met huís Klæder ieg dennem tilfaste. Thi Skibet laa icke lenger

ger end hen ved tolf eller fiorten Gauffne fra Landet. De paa Landet vnder en Bust haaffde wi vortis Voning en tidlang / som vdi denne høfffolgende Thaffle er at fee / oc giorde Jld for oss om dagen. Paa det sidste krøbe wi omkring alleuegne derhøff/ huor wi saadet mindste grøne at vore oc komme aff Jorden/ huilcket wi opgroffue/ oc juggede paa hierte Roden deraff/ det fornumme wi off vel der effter/ oc Varmen begynte smuct at tage til/ saa det begynte at bliffue noget bedre met off.

Emidler tid wi saa vare paa Landet/døde Seigls Leggeren vdi Skibet / som tilforn met yderste Suagthed vaar betagen.

Den 18. Junij. Som Zi'en gick bort fra Skibet/ finge wi et Gløndergarn vdi Jagten/ da ginge wi til Vandet met tørre Fodder/ oc satte det ud met en fierde part Ebbe. Der nu Gløden kom igien/ da gaff Gud off sex store Dretter / huilcke ieg selff kaagede/ oc de andre tuende ginge vdi Lamprenen oc hente Viin/ som wi nu lang tid ick haaffde proffuct fordi ingen aff oss haaffde haafft Appetit der til.

Der wi nu saa dagligen finge ferske Fisk/ oc den bleff vel koget/ enddog wi intet aff Fisken kunde æde/ men alleeniste aff Suppen / oc drucke Viin der til/ vederqueget det off/ saa det bleff effterhaanden noget bedre met off. De omsider finge wi en Bosse i Land oc skød Fugel/ oc komme saa til god Forfriskning/ huoraff wi dagligen bleffue siereckere/ oc Dag effter Dag temmelig vel til passe.

Den 26. Junij. Vdi Jesu Naffn/ effter Bøn oc paafaldelse til Gud om Lycke oc gode Raad/ sanget wi
an at

an at ville legge Lamprenen til Enhjørningen/ oc gjorde off
 Segel ferdige det flitteligste wi kunde. Men off forkom en
 suar *Stimulus* oc stor Nød off angick/ i det Lamprenen siød
 høyt opsat paa Landet med Vindter floden/ huorfore wi
 først maatte Vdlosse alt det der vdi vaar/ oc da vocte paa en
 høy spring/ at wi da kunde vinde den vd/ som wi oc gjorde/
 oc lagde den til Enhjørningen. Der wi komme vdi En-
 hjørningen/ da førend wi for ond Luet oc Stanck kunde
 røre off noget der vdi at Vdrette/ maatte wi først vdtasie
 de døde Kroppe/ som da vare gandske forrodne/de/ efter som
 wi endeligen motte Votage aff Enhjørningen ind vdi Lam-
 prenen *Virtualia* oc anden Nødtørst/ saa vilst wi tre Per-
 soner Raade oc Regere kunde/ off offuer Eoen met at
 behjælpe.

Den 16. Julij. Som indfaldt paa en Søndag/ om
 efftermiddagen/ da ginge wi vdi Guds Naffn til Seigels
 derfra/ Paa huilcken tid det var der vdi Landet saa varmt
 som det kunde vare vdi Danmark/ oc Molttebarrene siøde
 da knoppede. Oc var der saa fuldt aff Myg/ at mand
 icke kunde bare sig/ naar det var stille Veir/ oc var der me-
 gen Regn denne tid om Aaret dagligen. Oc der ieg reys-
 de derfra/ borde ieg to eller tre Huller paa Enhjørningen/
 at det Vand som var i Skibet/ met en halff Ebbe maatte
 bliffue/ Paa det at Skibet altid kunde bliffue fast siøden-
 dis/ i huad Tzid der komme kunde/ som vdi denne Kort er at
 see. Oc haffuer ieg kaldet samme Haffn/ efter mig self:
 Jens Munkes Bay. Oc findes i denne Thassle
 alt Afftegnelse/ huad sig her er Tildraget. †

Den 17. Julij. Imod Aften mødte mig megen Zis/ da holdt ieg aff oc til for Zisen/ oc om Natten formedst siill oc mistig Veir bleffue wi fast vdi Zisen/ Oc da slap ieg Enhjørningens Vaad/ som ieg slebte met mig/ i den Meening/ om ieg nogensieds haffde kommet til Land/ Zeg da kund hafft den at hielpe mig met.

Den 20. Julij. Dressue wi alt vdi Zisen/ Oc kom der da en huid Viorn thet Ved Skibet/ som hand bleff off var/ tog hand *Refugium* offuer Zisen/ oc igiennem Vandet/ Oc en stor Hund ieg haffde met mig / fulde hannem effter/ som der udoffuer fra Skibet/ bleff forvildet/ oc kom icke igien/ oc ved toe Dage der effter/ kunde wi endda høre hannem skrige. Oc var det effter min Giedsing vel 40. Mile fra Land.

Den 22. Julij. Var det en haard Storm / saa Skibet dress bitterllg hart/ oc huer gang det tørnede imod Zisen/ var det lige som det haffde tørnet mod en Klippe/ oc samme tid stotte Zisen min Roer i stycker/ oc saa fremt ieg icke haffde saaed fast en Dreg paa et stort stöcke Zis/ at tørne Skibet met/ at det icke skulle driffue saa fast/ haffde baade Skibet oc wi samme dag bleffne forlaaren.

Den 24. oc 25. Julij. Dressue wi saa alt vdi Zisen/ oc vare giort fast ved it Zisbjerg/ at Skibet skulle icke driffue for hart/ oc lide for megen skade.

Den 26. Julij. Komme wi aff Zisen/ oc *tenteret* ieg Mistig hen imellem Zisen/ oc det Eyndre Land/ fick der Sandgrund paa 38. Faffne/ oc holt saa aff oc til. Men ieg formodet dog icke at komme der igiennem.

Den 27. Julij. Om effter middag kom ieg igien til
Enhjør.

Enhlørningens Baad/ som ieg maatte slippe thi dage til-
forne/ der ieg først kom vdi Zisen.

Den 28. Julij. Løffueret ieg alt imellem Zisen oc
Landet fra 10. 15. Gauffne/ oc til Zisen igien paa 45. 46. oc
48. Gauffne/ oc da befandt ieg at det var intet bevendt at
haabe/ at komme Zisen forbi paa den Syndre side.

Den 29. Julij. Lagde ieg Nordvestlig offuer igien.

Den 30. Julij. Kom ieg atter fast vdi Zisen/ formes-
delt det var saa tynk Taage/at mand en vel kunde see sig for.

Den 1. Augusti. Kom ieg aff Zisen igien/ oc seiglede
Norduest hen/ oc paa dagen graadet saa hart / at ieg tog
Focken ind/ oc lod driffue for it Seigel.

Den 4. Augusti. Seiglet ieg alt imellem Zisen
oc Landet Vestvart op.

Den 5. Augusti. Threngde Zisen mig om Næ-
ten saa hart/ at ieg maatte ind paa 12. Gauffne/ førend ieg
kunde komme den Hug Zis for offuer/ oc er det at acte/ at
Zisen tager sin driffte lige som Landet strecker sig der / oc
meest Sydlig hen.

Den 6. Augusti. Sief ieg dybt Vand igien paa
45. Gauffne/ oc da satte ieg min *Curs* Ost Nordøstlig hen/
oc fornam ingen Zis.

Den 8. Augusti. Seiglet ieg vdi it Etmaal 40.
Mile Ost Nordøst an.

Den 9. Augusti. Seiglet 38. Mile / da sprang
Vinden Østlig met en skarp Frost.

Den 10. Augusti. En Vilegger aff Østen met
Kuld/ Taage oc Frost.

Den 11. Augusti. Var det rosiadigt Veier / dog
Vinden

Vinden noget til Østen/ oc laa ieg Nordvart offuer/ oc vdi
dagingen forfaldt vnder det faste Land paa Nordfiden/
som kaldis den Kolde Hug/ oc ligger paa 62¹ grad. De
haaffde ieg der grund paa 20. Fausfine / tvngesehr en fier-
ding veigß fra Landet. De salder Landet hen vdi Nor-
doest paa den Synderfide ende / oc er slet Land foruden
Schouff/ oc satte ieg min *Curs* Øst Nordoest hen/ tvnge-
sehr 5. Mile fra Landet/ oc er der haard Steengrund paa
40. Fausfine.

Den 12. Augusti. Seiglede ieg Øst Nordost
met en sagt Riolling.

Den 13. Augusti. Om Morgen tillig / kom ieg
for den Nordoest ende aff Digles Eyland / huor der ved
Landet sandtis megen Zis/ oc er paa Synder fiden laugt
slet Land/ oc den Øster ende ligger paa 63. grad. De en
Nat oc Dag holdt wi aff oc til formedelst megen Zis der
modte oss/ det wi icke kunde komme igiennem.

Den 14. Augusti. Om Morgen den der ieg befandt
mig saa meget paa alle sider aff megen Zis at være berin-
get/ oc Landet paa begge sider hoff mig / da tog ieg det store
Seigl ind / oc met Focken halleret mig igiennem Zisen ,
huor den var tyndest. De hen ved Middags tide kom ieg
vdi klart Vand/ da befant ieg vdi Styrebord nogle høye
Eylander/ Suduest fra mig/ oc satte ieg da min *Curs* Øst
Sudoest/ de toe Eylander var Søstieren/ som vdi Kortet
findis antelignet/ oc laa i Bagbord ieg seiglede hjem/ oc de
andre kaldis Zsfuer/ liggendis vnder det faste Land i Sty-
rebord ieg seiglede hjem. De er det Entringen aff *Fretum*
Christian kommendis aff *Novo mari*.

Den

Den 15. Augusti. Befandt ieg alt i samme Gaal imellem Landene megen Iis / dog tyndt / saa det var intet andet / end Loff an / oc hold Dregen / met megen Sne / oc graa Giesfene begyndte stift igien at flissue Synder paa.

Den 16. Augusti. Forsalot wonder de Norland vdi *Fretum Christian* eller Huttjom Estræde / oc satte ieg min *Curs* Ost til Syden / hen som var Suduest til Osten effter en ret *Compass*.

Den 17. Augusti. Var en Norduestvind / oc satte ieg min *Curs* Sudost / *Variationen* afftagen effter en vis *Compass*. Denne Nat var det megen Taage oc Frost / men paa Dagen / igien vacker Soelstin oc got Veier.

Den 18. Augusti. Indtil Middag / taagit Veier oc veflig Vind / oc imod Aften finge wi Munkenes i sigte. De strecker sig samme *Cap* paa den her Noer side op ad *Fretum Davis* Nord / oc ind ad *Fretum Christian*, Norduest oc vel saa Nordlig.

Den 19. Augusti. Sterck Vind aff en Veflig Haand / oc tyet Veir / oc seiglede wi det etmaal 40. Mile / oc var her oc der driffuendis store Iisbierge.

Den 20. Augusti. Var det en vacker Jeffnkøling / oc seiglede wi da 30. Mile.

Den 21. Augusti. Den heele Nat Regn / Norduest Vind / paa dagen Stiffkøling / oc seiglede det etmaal 20. Mile.

Den 22. Augusti. Det etmaal seiglede wi met Stenfar Seigl oc Stiffkøling 36. Mile.

Den 23. Augusti. Seiglede wi 27. Mile / hønden var 58. grad, oc 44. min. De samme dag imod Aften bleff

det stille/ som lyktes vilde/ thi ieg motte haffue min Pompe
op/ som var svlar/ oc legge en Sentering omkring den.

Den 24. Augusti. En storm aff Osten/ oc seiglede
vi det etmaal Syd Sydvest / tvngefer 20. Mile / oc om
Middagen lagte Norlig offuer.

Den 25. 26. oc 27. Augusti. Bleff det heel stille.

Den 29. Augusti. Singe vi en god Nordvest vind
igien/ voris *Curs*, Ost til Nord/ oc Vinden sprang til Nor-
den/ met en storm/ saa at vi maatte indtage alle Seiglene/
oc Pompen forglemte oss slet intet.

Den 31. Augusti. Storde vi Seigl igien / dog
smaa Skonfor Seigl/ oc var alt storm oc tvueier.

Den 1. Septemb. For en Vind/ huad men kunde
berore.

Den 2. oc 3. Septemb. Utter storm oc tvueier aff
en Sudost/ oc imod Afftenen motte vi indtage Seiglene
met alle/ oc vare vi stille ved Pompen.

Den 4. Septemb. Var det skreckelig Regn oc
blæst met Storm/ oc kunde vi aldelis icke vare fra Pom-
pen. Imod Afften begyndte Vinden at løbe off noget til
vilge/ oc formedelsi vi ved Pompen vare vdrællede/ drevne
vi den heele Nat foruden Seigl/ paa det vi kunde saa no-
gen huile/ saa viit Pompen det ville tilfæde.

Den 5. Septemb. Om Middagen *Observeret*
ieg 58. grad, 59. min. Vinden løb Vestlig met Regn oc
temmelig Sæveir.

Den 6. Septemb. Den heele Nat var det stille
Veir/ om Morgen begyndte Vinden noget at krympe.

Den 7. Septemb. *Observeret* ieg 59. grad, 15.
min.

min. met en vacker Zeffin koling / Halsen opfired / dog strax paa dagen begynte Vinden igien at krynpe.

Den 8. Septemb. *Obferveret 60. grad 19. min.*
Vinden var noget Vefilig igien / dog stille.

Den 9. 10. oc 11. Sept. Vare allehaande flaugs Vind / oc taaget Veier / men om Afftenen oc paa Natten begyndte en Storm / oc vor Gock floig fra Liget saa wi tre Mennisker haaffde nock at gjøre / forend wi finge den Bierget / oc var da Skibet halff fuld met Vand.

Den 12. Septemb. Om Natten sprang Vinden Vefilig / oc graaede hart / vor Mersstod floig i flocker / Stenghoffuuet toug oc saa i flocker / oc den fiore Rack i syneder / saa at det var heel forlegen verck for off tre.

Den 13. Septemb. Haaffde wi effter min Conie-
tur lengden aff Hethland / oc da bleffue wi it Skib var / huilket wi om sider Naade saa nær / at wi komme Golckene i thale som var paa samme Skib / oc begerede ieg aff hannem Vndsætning / oc giirede ieg hannem toe gange om Bord / Men formedelft det graaede saa hart / kunde hand intet hielpemig.

Den 14. Septemb. Forsaldd wi vnder Orckense.

Den 15. Septemb. Passeret Orckense / oc Vinden løb heel til Sudost.

Den 16. Septemb. Seiglede wi 20. Mile / Ost til Norden offuer / ad Norge til Nønesibie.

Den 17. Septemb. Vdi lige maade alt seiglet Ost til Norden offuer.

Den 18. Septemb. Lige Sydlig offuer igien vdi 20. Glas.

Den 19. Septemb. Altid Bilegger.

Den 20. Septemb. Saae wi Norge.

Den 21. Septemb. Komme wi i Haffn Synden
for allen met en fliffuendis fiorm oc wbeftiendt. Oc der
ieg nu kom inden Skers paa en stor Flord/ kunde ieg in-
gensfeds finde/ huor ieg kunde sette/ thi maatte ieg den hee-
le Dag holde aff oc til inden Skers/ fordi ieg haffde ick
uden it halfft Ancker/ Men imod Afftreenen der ieg saae/ at
ingen Folck vilde komme/ gaff ieg mig hen ind vdi en Bugt/
huor ieg lod det halffue Ancker falde/ oc bleff saa liggendis
wfortout/ thi ieg haffde ingen Baad/ huormet ieg kunde
føre it Landtoug i Land. Seent vdi Afftningen/ kom en
Bonde der wforvarendis / huilcken ieg maatte truge til
met en Mofkett / at komme oc hielpe mig it Landtoug i
Land. Oc om Morgen en begaff ieg mig strax met samme
Baad til Kon: Majest: Soget i Sundfiord / at hand
skulle forskaffe ferst Getallie/ oc Gold/ som kunde løbe Skib
bet til Bergen.

Der ieg nu haffde Skibet vdi god *Salve*, oc var vdi
Christen Land iglen kommen/ da græde wi arme Menne-
ske aff stor Glæde/ oc tackede Gud hand eff naadeligen den
Lycke haffde beskerit.

Den 25. Septemb. Kom ieg vdi egen Person til
Bergen/ oc begaff mig strax til *Medicos* oc Læge om hielp
oc *Remedie*, lod oc strax bereede drick oc *Medecin*, som ieg
lod sticke til de toe mine Gold/ met en Skipper som ieg sen-
de til Skibet at tage vare vdi min sied.

Den 27. Septemb. Streff ieg hiem til Danmark til den høye
Offrigbed/ at ieg vaar did Ankommen.

D AL

Almæctigste / Ewig
GUD / Naadig Fader oc Him-
melste HERRE / Du som hæffuer
befalet at paafalde dig vdi all Nød oc Mod-
gang / oc loffuer derhøff / at du Naadelig vilt
Bønhøre oc redde oss / saa at wi skulle tacke
dig / for din Miskundhed oc for dine vnder-
lige Gierninger / som du giør imod Menni-
skens Børn. Jeg hæffuer nu vdi denne lan-
ge oc farlige Reysse / været vdi Fare oc Nød /
vdi huileken ieg hæffuer dog formerckt din
Naadige Hielp oc Bistand / i det du hæffuer
reddet mig fra Tis-Biergene / vdi gruelig
Storm oc det brusende Haff. Du varst min
høieste Styremand / Raadgiffuer / Leding
oc Kompas. Du hæffuer førdt oc Leedsaget
mig baade frem oc tilbage. Du hæffuer førdt
mig aff Angist / Soet oc Siigdom / Saa at
H iij ieg

ieg ved din Hielp er kommen til Førlighed
 igien/ oc til mit Fæderne Land/ huilket ieg
 aldelis troer at være din Gierning. Oc er
 icke skeed formedelst min egen Forstand eller
 Forsiunlighed / Huorfore ieg ydmungelig aff
 Hiertet tacker dig/ O du min Naadige Fa-
 der. Oc beder / At du wilt giffue mig din
 Hellig Aands Naade/ at ieg fremdelis fand
 findes dig tacknemmelig met Ord oc Gier-
 ninger/ dig til Ære oc Prijs/ mig selff til min
 Troes Øffuelse / oc en god Samuittighed.
 Dig O Hellig Trefoldighed/ skee ewig Loff oc
 Tacksigelse / for denne oc alle dine Bel-
 gierninger. Dig alleene bør all
 Mact oc Ære til ewig tid/
 AMEN.

Esa: 44. Cap.

Fryete dig icke/ thi ieg frelste dig : Naar du gaar igiennem
 Vandet/ da vil ieg være hofst dig/ at Strømmen skulle
 icke Druckne dig/ etc.

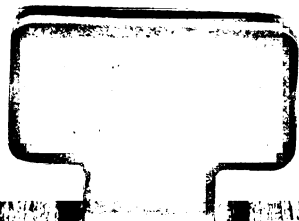
**The facsimile edition
is reproduced an printed
in offset by
BØRSUMS FORLAG OG ANTIKVARIAT A/S
2. impression
OSLO 1966
This is no.**

89014298764

b89014298764 a

89014298764

b89014298764a